

Dr. Abdullah Behdžet

REZULTATI INVESTIRANJA

Prijevod:
Hafiz Fadil Bektaš

Travnik, 2003. godine

Naslov originala: AVAIDUL ISTISMARI

Naslov prijevoda: REZULTATI INVESTIRANJA

Prijevod: Hafiz Fadil Bektaš

Recenzija: dr. Zuhdija Adilović

Lektura: Midhat Kasap

Izdavač: ELČI IBRAHIM-PAŠINA MEDRESA U TRAVNIKU

Za izdavača: mr. Ahmed Adilović

DTP: Jašarević Sabahudin, dipl.inž.

Tiraž: 2000 primjeraka

Godina izdanja: 2002.

Štampa: GRAFORAD, Zenica

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

297.15

BEHDŽET, Abdullah

Rezultati investiranja / Abdullah Behdžet;
preveo Fadil Bektaš. – Travnik: Elči
Ibrahim-pašina medresa, 2002. – 73 str.; 21 cm

Prijevod djela: *Avaidul istimari.* -
Bibliografske i druge bilješke uz tekst

ISBN 9958-9633-5-3

COBISS/BiH-ID 11299334

Na osnovu mišljenja Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Federacije Bosne i Hercegovine, broj 02-15-2847-1/02, od 16.10.2002. godine, ova knjiga spada u proizvode iz člana 19. tačka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, na čiji se promet ne plaća porez na promet

Dr. Abdullah Behdžet

REZULTATI INVESTIRANJA

**Prijevod:
Hafiz Fadil Bektaš**

Travnik, 2003. godine

RECENZIJA Dr. ZUHDIJE ADILOVIĆA

Bismillahir-rahmanir-rahim

Zapadna materijalistička civilizacija, čiji smo sudionici, danas nameće svoj način života i razmišljanja i poseban žargon kojim se izražavaju određene vrijednosti. Nedvojbeno je da smo dužni uvažiti spomenutu činjenicu prilikom govora i pisanja o bilo kojoj temi, da bi nas oni kojima želimo prenijeti svoje ideje, lakše razumjeli. Govoriti o ahiretu danas, kada je većina svijeta tako daleko od pomisli na njega zaista nije lako.

Pred nama se nalazi djelo dr. Abdullaха Behdžeta iz dva dijela u kojem je, po mom skromnom mišljenju, uspio da se obrati čovjeku današnjice riječnikom koji on razumije. U prvom dijelu pod naslovom "Najveća investicija" ili "Želiš li postati milijarder" dr. Abdullah nudi konkretne projekte najuspješnijih investicija sa najvećim procentom sigurne dobiti.

Ako je danas povoljna investicija kojom se ostvaruje profit od 20 posto na uloženi kapital Allah dž.š. nam nudi dobit od najmanje 700 posto i povećava kome On hoće daleko više od toga. Ulagati u ahiretsku banku koja garantuje veliku dobit i čiji ulozi ne mogu niukom slučaju propasti jeste prava investicija. Ovdje je interesantno spomenuti da u ovom investiranju nije potreban početni kapital kojeg većina ljudi kod nas danas nema. U toj investiciji su svi ljudi ravnopravni.

REZULTATI INVESTIRANJA

Zaista je veliko čudo kako vjernici zapostavljaju spomenutu činjenicu i veoma malo ulažu u ovaj projekat.

U drugom dijelu ove knjige Dr. Abdullah Behdžet govori o rezultatima te investicije, isto tako na vrlo upečatljiv i današnjem čovjeku razumljiv način. Ako je mjerilo bogatstva čovjeka na ovom svijetu prelijepa vila u kojoj živi, luksuzno auto koje vozi, posjedovanje velikog broja nekretnina u raznim državama svijeta, pogotovo na obalama mora, jezera i rijeka, onda je investitor u ahiretski projekat zaista uspio. Dvorci koji ga tamo čekaju su daleko, daleko iznad ovodunjalučkih, takođe vrtovi su sa daleko boljim i kvalitetnijim plodovima i rijeke od mljekaa, meda i vina... A ako se radi o čovjeku koji je sklon uživanju sa ženama, žene koje ga tamo čekaju su daleko ljepše i užitak sa njima će biti daleko veći...

Ovo djelo zaista predstavlja pravo imansko osvjećenje i pojašnjava mnoge detalje vjerovanja u budući svijet na veoma upečatljiv način koji se veoma lahko urezuje u naše pamćenje.

Zato ga toplo preporučujem svakom muslimanu i muslimanki.

*Dr. Zuhdija Adilović,
Zenica, 11.10.2002 g.*

RECENZIJA ŠEJHA EBU BEKRA EL-DŽEZAIRIJA

Nakon zahvale Allahu Uzvišenom, blagoslova i spasa na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme i njegovu časnu porodicu, kažem:

Dao mi je doktor Abdullah Behdžet, Allah ga sačuvao, svoju knjigu u dva toma koju sam prelistao i našao da je od najljepše napisanih djela koja se nude islamskom ummetu zbog onog što sadrži od znanja i upute. Što se tiče prvog dijela, on se općenito odnosi na šerijatske znanosti, vjerovanje, odgoj i islamsko ponašanje.

Drugi tom opisuje Džennet, kuću mira, i sve što u njemu ima od užitaka pripremljenih za one koji budu samo Allaha obožavali i vjerovali i koji budu dobra dijela činili. Zato pozivam sve one koji traže znanje da uzmu ovu knjigu, koja je u dva toma, da je sa pažnjom pročitaju i da rade prema onom što u njoj pročitaju, jer to je put koji vodi sreći na oba svijeta.

Molim Allaha Uzvišenog da nas sve uputi na pravi put a pisca ovog dijela da nagradi najljepšom nagradom.

Šejh Ebu Bekr b. Džabir el-Džezairi

25.3.1422.h.g.

Uvod

Hvala Allahu koji je, između Svojih stvorenja počastio baš čovjeka i pojasnio mu put dobra i vjerovanja, olakšao mu taj put i obećao mu nagradu u časnom Džennetu, ako bude slijedio taj put. Uljepšao mu je **Džennet**, te u njemu stvorio što oko nije vidjelo, niti uho čulo, niti što je na um palo džinu i čovjeku. Donosim salavat i selam na onoga koji je sakupio najbolja svojstva i najljepše osobine, na našeg prvaka Muhammeda, sallallahu alejhi ve selleme, posljednjeg vjerovjesnika, njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji su ih slijedili i koji će ih slijediti u dobročinstvu do Sudnjeg dana.

A zatim...

Od najljepših stvari koje slušalac može čuti jeste da sluša o **Džennetu** i šta je Allah Uzvišeni pripremio u njemu, zatim da ga želja za **Džennetom** povuče da radi dobra djela kako bi tamo i stigao. Ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, i oni koji su ih slijedili u dobročinstvu od prvih generacija, kada bi slušali o **Džennetu**, nisu imali nikakvih drugih želja osim da ga zarade i dođu do uživanja u njemu.

Hajde da slušamo o **Džennetu**, da povećamo svoje vjerovanje u njega i da se sjećamo njegovih opisa. Nemarni smo da ga zamislimo pred sobom i tako ga potiskujemo iz

svojih sjećanja, a što je daleko od sjećanja to se zaboravlja. Kako da se probudimo iz našeg nehaja? Kako da slušamo kao te jedinstvene generacije i kako da vidimo kao što su oni vidjeli? Kako da slušamo o **Džennetu** pa da pokrenemo želju za njim, kao što su oni pokretali? Kako da izgaramo od čežnje da ga vidimo, onako kako su ashabi izgarali?

Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, kada je došao s ovom velikom vjerom, obećao je **džennetske bašće** onima koji je budu slijedili. Njihova srca nisu bila zainteresovana za strasti. Bila su prazna od strasti, čista od prljavih poroka i sigurna od nesreća. Oni su bili spremni dati sav svoj imetak kako bi uradili ono u šta ih Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, poziva. Takav slučaj je sa ashabom koji je bacio iz ruke datule (hurme) koje je jeo, govoreći: *Znači između mene i Dženneta su samo ove datule (hurme)*, pa ih je bacio i otisao da se bori i poginuo kao šehid.

Ashabi su postavili pred sebe **Džennet** kao cilj i taj cilj nisu ostavljali. Svaki od njih gledao bi u **Džennet**, kada bi šta radio, kada bi ustajao i kada bi lijegao. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, je upitao Harisa: **Kako si osvanuo, o Harise?** **Osvanuo sam, uistinu, kao pravi vjernik - odgovorio je.** **Pogledaj dobro šta govorиш jer svaki govor ima suštinu, a šta je suština tvog govora?** Moja duša osjeća odvratnost prema ovom svijetu, zato navečer ne spavam, a preko dana postim i kao da jasno gledam Arš Milostivog i stanovnike Dženneta kako se međusobno posjećuju i stanovnike Vatre kako u njoj jauču i ječe. Pa mu je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **O Harise, ti si spoznao pravu bit i suštinu i zato se toga pridržavaj.**¹

---

¹ El-Hejsemi u djelu *Medžme'u Zevaid*, broj 981. U lancu prenosilaca je Jusuf Ibn Atija koji je slab. Međutim, ovaj hadis se odobrava u ovakvom kontekstu jer su ashabi, r.a, prezirali ovaj svijet radi njihove dalekovidnosti i spoznaje i ubjedjenja o Allahovoj veličini, **Džennetu** i Džehennemu.

Kada čovjek pravilno postavi i uljepša u svojim razmišljanjima cilj zbog kojeg se trudi, to mu daje dodatni podstrek da još više radi i to ga podstiče da ustraje. Ako nije tako, za njega je **Džennet** samo jedna vijest od koje je on daleko. Čovjek, po svojoj prirodi, teži više onom što vidi nego onom što čuje. Resul, sallallahu alejhi ve selleme, je rekao: **Nije isto vijest i viđenje. Allah je obavijestio Musaa, a.s., šta je učinio njegov narod s teletom i on nije bacio ploče, ali kada je video šta su uradili, bacio ih je i one su se razbile.**¹ Musa nije nijekao što je čuo od Allaha Uzvišenog i to je neprihvataljio kada je u pitanju Allahov poslanik Musa, a.s., ali uticaj vijesti, kada se čuje, nema toliku snagu djelovanja kao što ima viđenje.

Džennet je vijest, od vijesti koje smo čuli, i nemoguće ga je vidjeti na ovom svijetu. Da je to moguće ne bi ostao nijedan čovjek nevjernik, a Allahova mudrost htjela je da se on sakrije od naših očiju na ovom svijetu.

Zar nisi video kako neke robne kuće i firme namjerno izaberu lijepo i dobro auto, zatim ga postave pred svoj ulaz, jasno ističući da je to velika nagrada za onog od kupaca komе se "sreća osmijehne". Umjesto da kažu da je takvo auto glavna nagrada, oni ga izlože da ga svijet vidi kako bi se privuklo što više svijeta da kupuje na tom mjestu, nadajući se da će oni biti sretni dobitnici.²

S obzirom da je **Džennet** odgođena nagrada, trudbenik može da ga vidi svojim srcem i da ga stavi pred svoje oči kako bi se stalno bio motivisan, da što više radi za njega, inače će zapasti u bezvoljnost i ulijenit će se, jer je **Džennet** skriven od naših očiju. Iskreni vjernici su ga osjetili i vidjeli svojom

---

¹ Ahmed Ibnul Hanbel: *Musned*, tom 1, strana 443, broj hadisa 2451. Hadis bilježi i Albani u svome djelu *Sahihul Džami'* pod brojem 5374 i kaže da je hadis vjerodostojan-sahih.

² Ovakav način privlačenja mušterija vrsta je kockanja. To islamska ulema zabranjuje, zato o tome treba dobro voditi računa.

vjerničkom dalekovidnošću kao što je (Harisov) slučaj koji smo spomenuli.

Kad god se Allahov rob približi svome Gospodaru razotkriva mu se sve više nevidljivih stvari i on ih svojom pronicljivošću vidi. Zato on i obožava Allaha kao da ga vidi.¹

Vrlo važno je odrediti i predstaviti sebi **Džennet** u mislima, naročito nakon čitanja ove knjige. Predstaviti ga kako bi ga čovjek mogao sebi približiti i svoje osjećaje za njega vezati. Zbog svega toga Allah Uzvišeni više puta spomenuo je i opisao **Džennet** u svojoj plemenitoj Knjizi. Kaže Uzvišeni: *I On će ih u Džennet uvesti, o kome ih je već upoznao.*²

Rekao je Ez-Zamahšri: *Ograničio ga je samo njima, tumačeći ovaj ajet, ograničio ga je samo vjernicima.* Drugi su rekli: *Upoznao ih je o njemu spominjući i opisujući ga stalno.* Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, opisujući **Džennet** pomagao se ovodunjalučkim stvarima, kako bi ga približio slušaocu, kao što je rekao jednom od ashaba, opisujući mu drvo tuba: **Ono sliči drvetu koje ima raste u Šamu a zove se orah. Raste na jednom stablu koje se razgrana na vrhu.** U ovom smislu su i njegove riječi, sallallahu alejhi ve selleme, kada je opisivao veličinu grozda: **Da li je tvoj otac ikad zaklao velikog jarca. Kaže - da. Pa mu je zgulio kožu i dao je tvojoj majci da napravi od nje mješinu za vodu.** Ovim mu je objasnio da je veličina jednog zrna grožđa kao veličina mještine.

Među glavnim razlozima zainteresovanosti ovovremenog čovjeka za spominjanje **Dženneta** i rad za njega jeste nepostojanje ispravne i potpune slike o **Džennetu** u glavama ljudi. Nakon prolaska dosta vremena i nakon što je

---

¹ Što se tiče razmišljanja o Allahu, to je zabranjeno, treba da razmišljamo o Allahovim stvorenjima i tako ćemo shvatiti Njegovu veličinu.

² Sura *Muhammed*, ajet 6

srce prekrila koprena, obuzele strasti, zatrvale prepirke i svađe, i nakon što su ljudi počeli da stanuju u raskošnim kućama i sjanim dvorcima, i nakon što je svijet postao malo selo, nakon što su ljudi vidjeli oovsvjetske rajske vrtove kao što su Njemačka, Amerika, Malezija, Havajski otoci, Scjšeli i tako dalje, i nakon što je moderna tehnologija ušla u njihove kuće, gdje mogu da gledaju najljepše prizore i slike, kažem, i pored njihovog slabog vjerovanja i prepuštanja uživanjima oni daju prednost oovsvjetskim dobitima nad vječnim. Njihov pogled na **Džennet** potpuno je zasićen, jer oni su osjetili svu lagodnost nakon neimaštine.

Kada bi ih pokušao privoljeti ili privući s dvorcima, rekli bi: *Imamo divorce*, s rijekama i izvorima, odgovorili bi: *To smo vidjeli*, parkovima i perivojima, rekli bi: *Koliko ih mnogo danas ima*, čak i lijepim ženama, odgovorili bi: *Dosadile su nam i one*.

Dakle, kako da onog koji se najeo najljepše hrane podstakneš da razmišlja o drugoj kada je sit. Ovome dodaj da se žar vjerovanja u Uzvišenog Allaha, želja za susretom s Njim i težnja za Njegovom blizinom povećava i smanjuje prema utopljenosti čovjeka u ovaj svijet i njegovom zaboravu ahirceta.

To će najbolje pojasniti odnos ashaba, r.a, kada je u pitanju gledanje na **Džennet** i energičnost da se dođe do njega te i kako neki od nas danas na sve to gledaju i pogled na Džennet izbjegavaju.

Ashabi su gledali na **Džennet** kao na mjesto u kome će biti zadovoljni, kod Plemenitog Gospodara, koji je Veliki i Jedini vladar. Hvaljen neka je On. Oni su gledali u **Džennet** s svojim dušama koje su bile čiste od strasti, i očima koje nisu vidjela uživanja koja mi imamo priliku danas da gledamo. To su bila srca žedna prave upute.

Onaj koji daje prednost oovsvjetskom uživanju zaboravlja vrijednost onog svijeta. On misli da je ono u čemu

je on danas, isto to što će mu se nuditi, nakon određenog vremena za koje on ne zna koliko će trajati. Moderna civilizacija zavela je mnoge ljude. Njihove pogledi zaokupio je njen sjaj. Njihova srca zauzeta su njenom ponudom. Mnogi ovu civilizaciju porede s uživanjima u **Džennetu**, iako se **džennetske** blagodati ne mogu porediti s ovo svjetskim.

Pogledajmo na godinc mladosti, taj zlatni period u životu čovjeka. Ljekari nastoje da izmisle neka sredstva kako bi produžili taj period. Koliko je samo mladića koji žele da stane točak vremena kako bi stalno ostali mladići, dok starci gledaju na mladost kao na lijepi san, želeći da se ponovo vrate u taj period.

Nalazimo se u vremenu razvoja i materijalnog progrusa, vremenu otkrića i izuma koje nam ne može osigurati najbolja sredstva uživanja, a to je - sigurnost.

Bogataš se boji da ne izgubi svoje bogatstvo, roditelj se plaši za svoju djecu od nesreća i katastrofa, vlasnik kuće se plaši od kradljivaca, zdrav se plaši od bolesti, bolestan se boji smrti. Strah! Strah! Strah! Gdje god se okreneš - strah. Kad god se poveća imetak i uživanje, poveća se strah i bojaznost.

Sve vrste uživanja su na dohvrat ruke onima koji ih žele, s tim što ta uživanja uvijek nešto prati. To uživanje izaziva bolest - rak. Uživanje u hrani utiče na povećanje nivoa holesterola u krvi, ono povećava pritisak. Uživanje izaziva sidu, herpes, sifilis i druge razne bolesti. Molimo Allaha Uzivšenog da nas sačuva od njih.

Omogućeni su svi putevi uživanja, ali preveliko uživanje izaziva tromost i vodi debljanju i lijenosti. Sve to izaziva bolesti, što tjera čovjeka da, i kada jede, uči dovu **S imenom Allah-a** s kojom ne može naškoditi nijedna stvar na zemlji niti na nebesima zbog straha da mu strast za jelom ne našteti. Kada krene na turističko putovanje uči dovu da ga Allah zaštiti od

svakog zla. Sve su to uživanja popraćena strahom i brigama, osim u slučaju onih kojima se Allah Uzvišeni smilovao.

Može li moderna civilizacija, u okrilju prostranih i lijepih parkova, luhkim i udobnim životom, skinuti s pleća svojih sljedbenika avet straha, ili osigurati im život bez bolesti, ili sredinu bez nasilja ili bogatstvo nakon kojeg nema siromaštva ili vječnu mladost poslije koje nema starosti niti smrti?

Kako je samo kratak ovaj svijet za čijim bogatstvima ljudi toliko trče.

Ono za čime žude, u odnosu na život u **Džennetu**, ne vrijedi ni nekoliko trenutaka. Odnos čovjeka u **Džennetu** s njegovom suprugom trajat će koliko traje prosječan život na ovom svijetu.¹

Iz sna i nemara treba da se probudimo i pokrenemo prije nego što bude kasno i prije nego nas preteknu oni koji se natječu da uđu u **Džennet**, a ostanu samo oni koji su ugledali svoju propast uzvikujući riječi Uzvišenog Allaha: *Gospodaru moj, povrati me da uradim kakvo dobro u onome što sam ostavio.*² Ili, da ne bi rekao kad doživi patnju: *Da mi se samo vratiti - dobra djelabih činio!*³

---

¹ Prenosi se od Ibn Abasa, r.a. Vidi djelo *Rijadus - samiin i Bustanul vaizin* Ibn Dževzija, strana 136. Sejid Ibn Zubejir je rekao: Doista će čovjek osjećati uživanje u spolnom odnosu 70 godina u **Džennetu**. Zar toliko uživanje nije jednako dužini života na ovom svijetu?

² Sura *El-Mu'minun*, ajeti 99,100

³ Sura *Ez-Zumer*, ajet 58

REZULTATI INVESTICIJE

Moj brate u islamu, kako bi se osjećao da ti neko ponudi najljepši dio zemlje na ovom svijetu? Zemlju kroz koju teku brojne rijeke, gdje mirišu najljepši parfemi i mirisi. Zemlju koju ukrašavaju divni parkovi i visoko drveće, debela hladovina, visoke palme, bujno zelenilo, zreli plodovi i ukusno voće!

Sigurno ćeš poželjeti i reći: *Da mi je zemlju na tom mjestu, pa makar to bio metar ili nekoliko metara kvadratnih.* Doista, to je takva zemlja i na dohvati je ruke, moj cijenjeni brate, jer Uzvišeni je tu zemlju obećao svakom od svojih robova i iskrenih vjernika. On im je čak i dodijelio njena ogromna prostranstva, nepregledno velike krajeve.

Allah Uzvišeni odredio je da na toj zemlji meleki prave građevine. Da ti je samo vidjeti taj građevinski materijal od zlata, rubina i dragog kamenja! Čisti misk će se koristiti umjesto cementa kao malter. Na tebi je samo da osiguraš dovoljno bogatstva i sakupiš dovoljno velik ulog kao početni kapital. To bogatstvo i taj ulog ne možeš ni zamisliti! Ne treba na to trošiti milione, niti da podižeš bankovne kredite. Ne treba ni da ih otplaćuješ u ratama. Treba samo da sabereš dovoljno dobrih djela pa, ako želiš, u takvoj ljepoti, zelenilu i tekućoj vodi, da napraviš biserni dvorac ukrašen s divnim hurijama.

REZULTATI INVESTIRANJA

Ako želiš možeš da izgradiš sobe od prozirnog kristala čija se unutrašnjost vidi izvana, a spoljašnjost iznutra i da se te sobe izdižu nad parkovima i rijckama. I, kada se nasloniš na uzglavlje, da se osjećaš kao da si usred parka i da je oko tebe zelenilo i voda. Tvoju vedrinu neće poremetiti oči prolaznika niti nezvani gosti, a ako budeš želio više, možeš dodati na ulazima u visoke dvorce i velike palače vijence različitog cvijeća. Kada budeš polahko hodio, prolazit ćeš pored redova vječno mlade posluge koja će te pozdravljati i slušati tvoje zapovijesti, a, kada uđeš, dočekat će te divnc, lijepi i vitke huriye.

Palače su sagrađene od svih vrsta dragog kamena. Neki dvorci od rubina, drugi od bisera, treći od dijamanata, četvrti od zlata i tako dalje. Moći ćeš da gradiš, ako poželiš dvorac u kojem ćeš stanovaš danas, dvorac u kome ćeš odmarati sutradan, dvorac za prekosutra itd. Hodat ćeš od dvorca do dvorca, od sobe do sobe, od šatora do šatora i nećeš se zamoriti niti zasiliti.

Tvoj život će se stalno obnavljati. Uživanje je to kakvog nigdje drugdje nema. Zato izaberi sebi te blagodati, gradi za sebe i gledaj da sagradiš što više građevina. Jer, džennetske kuće, dvorci i palače grade se ovdje, sa zikrom - sjećanjem na Allaha i činjenjem dobrih djela.

Zato, moj dragi brate, dođi da zajedno izbliza pogledamo to divno mjesto!

MJESTO ZARADE

Tamo iznad velikih visina, iznad sedam nebesa, gdje te ovo nebo neće pokrivati, niti ova zemlјe pod tobom biti, džennetske bašče će pod tobom biti, a iznad tebe će biti Arš, prijestolje Milostivog Allaha. Rekao je Uzvišeni: *Kod Sidretull munteha'a kod kojeg je džennetsko prebivalište.*¹

Rekao je Resul, sallallahu alejhi ve selleme: **Kada molite Allaha, molite Ga da vam dodijeli Firdevsi Džennet, jer on je u sredini Dženneta. Iznad njega je prijestolje Milostivog, Aršur-Rahman, i iz njega izviru džennetske rijeke.**²

---

¹ Sura *En-Nedžm*, ajeti 14,15

² Buhari u *Sahihu*, poglavljje El-Džihad, naslov Stepeni mudžahida na Allahovom putu, vidi *Fethul Bari*, 6. tom, strana 11

PUT DO DŽENNETA

Dragi brate, iskreno mi reci, koliko si se puta umorio i bio nesretan na ovom svijetu kako bi se smirio nekoliko godina u kući koju si sagradio? Koliko si potrošio i uložio da se odmoriš na ovom svijetu, za to malo prolaznog života? Da li je put do tog kratkog odmora, popraćenog problemima, bio jednostavan i lahak? Kao da vidim tvoja pluća kako se nadimaju dok uzdišu govoreći: *Ne nije bio nimalo jednostavan i lahak, nego je bio strašno težak.*

Pogledaj kako su počeli mnogi bogataši vidjet ćeš čudo. Jedan je bio zidar, nosio je ciglu na leđima, prljao se u mali i cementu. Zatim je postao mali građevinski poduzetnik. Poslije se njegov ugled povećao, pa je osnovao građevinsku firmu i postao vlasnik nekih preduzeća. Drugi je trgovao na malo, stojeći na trotoaru po cijeli dan i prodajući sitne potrepštine. Radovao se kada bi zaradio marku ili dvije. Radeći tako otvorio je malehni dućan, poslije se njegov posao proširio i on je sada vlasnik velikih trgovačkih centara.

Evo primjera Ma'n ibn Zaida, veoma bogatog čovjeka, kojem je ušao jedan od Arapa iz pustinje, podsjećajući ga na vrijeme u kojem je nekada živio. *"Sjećaš li se kada ti je odjeća bila od ovčije kože, a obuća od devine kože? Neka je uzvišen Onaj koji ti je dao vlast i podučio te da sjediš danas kao*

gospodin". Da si ti skroman kao Ma'n ibn Zaide rekao bi kao i on: *Da, sjećam se dobro toga vaka i ne mogu ga nikada zaboraviti.*

Čudno li je to, čovječe, koliki napor činiš i ulažeš da stekneš nešto od ovog dunjaluka, a želiš da imaš i **džennetska** uživanja, koja su beskrajna, bez ikakava napora i teškoća. Kako zapostavljaš trud i napor, uživaš trpeći da stekneš prolazno uživanje ili osjetiš prolazno blagostanje, a ne možeš da se strpiš na poteškoći ili ne prihvatiš napor koji ti omogućuje stalno uživanje i neprekidno blagostanje.

Zar nisi čuo riječi pjesnika:

*U kog se smanji izdržljivost za onim od čega se boji,
smanji mu se i želja za onim za čim žudi.*

Zato, nikako ne misli da je put lahak i jednostavan. Ne misli da je posut cvijećem i šafranom, ali zato ti, kada jednom stigneš do **Dženneta**, ne preostaje ništa osim srce, blagostanja i vječnog uživanja.

BLAGO ONOM KO USPIJE

Kada se puhne u rog i ljudi ustanu iz svojih grobova prestrašeni, među njima će biti jedna skupina onih koji se neće bojati.¹

Oni će otresati prašinu sa sebe govoreći: *Hvala Allahu koji je od nas tugu odstranio.* Ljudi će biti proživljeni goli i bosi. Neki će biti gurani i na svojim licima će hodati. Rekao je Allah Uzvišeni: *Mi ćemo ih, na Sudnjem danu, sakupiti, licem zemlji okrenute, slijewe, nijeme i gluhe.*²

Neki ljudi će ići normalno na dvije noge, a neki će biti na bijelim devama koje će imati zlatna sedla. Njihove uzde bit će ukrašene dragim kamenjem. Oni će sjedati na te deve i doći će do džennetskih vrata. Ostali ljudi će ići pješice. Oni će biti odjeveni za razliku od ostalih koji će biti bez odjeće.³

Žed neće osjećati, a drugi će žedni biti. Oni će biti u hladu prijestolja Vladara Milostivog, a druge će pržiti užareno Sunce. Ući će u **Džennet**, a neki će druge preteći svojim ulaskom u **Džennet** za 40 godina. Drugi ljudi će u strahu

---

¹ To je skupina Allahu bliskih robova na čijem čelu će biti siromašni muhadžiri.

² Sura *El-Isra*, ajet 97

³ El-Kurtubi: *Kitabut-tezkireh*, strana 201-204

stajati na Suncu i vrelini Sudnjeg dana. Sunce će se primaći njihovim glavama. Njegova svjetla neće biti, a vrućina će se povećavati deset godina uzastopno.¹

Ljudi će se topiti na njegovoј vrelini, od silne gladi i žeđi zapomagat će kao nikad ranije iščekujući trenutak presude. Tako će čekati 40 godina. U nekim izvorima spominje se i više od toga.

Uzvišeni im se neće obratiti ni jednom riječju, niti će obraćati pažnju na njih. Strah i vrućina će se stalno povećavati. Oni će tada otići do Adema, a.s., moleći ga da se za njih zauzme kod Allaha, a on će reći: *Danas sam zabrinut samo za sebe. Idite Nuhu.* I oni će ići od poslanika do poslanika, a svi poslanici bit će zauzeti brigom o sebi sve dok ne stignu do Muhammeda, sallallahu alejhi ve selleme. On će zatražiti od svoga Gospodara pa će mu On dozvoliti to časno i hvale dostoјno mjesto. Pa će pasti na sedždu pored Arša, tražeći i posredujući kod Gospodara da ljudima presudi. Tada će Allah Uzvišeni naređiti da se postavi mizan - terezija i počet će suđenje ljudima. Oni će ostati na tom mjestu da im se presudi, prema njihovim grijesima i dobrim djelima, u danu koji će trajati pedeset hiljada godina.²

Zato blago onima koji uspiju!

---

¹ Vidi: El-Hafiz Eš-Šejbani: *Kitabus- sunne*, hadis broj 813. Albani kaže da je hadis vjerodostojan - sahīh i da je na stepenu Buharije i Muslima

² Vidi šire o tome u djelu *Sahih Hadi el-Ervah* Ibn el-Kajjima el- Dževzija, strana 278-282. Vidi i *Sahih Et-Tergib vet-Terhib*, hadis broj 749 i vidi *El-Mustedrek El-Hakimov*, hadis broj 2.430 koji je vjerodostojan po šartovima - uslovima Buharije i Muslima, Albani spominje ovaj hadis u svome djelu *Sahihul-Džami'*, pod brojem 96

VRATA KOJA ĆE SE ZA TEBE OTVARATI

Resul, sallallahu alejhi vc selleme rekao je: **Džennet ima 8 vrata. Jedna od njih su i vrata koja se zovu Er-Rejan.** Na njih će samo postači ući.¹ U hadisu koji bilježe Buharija i Muslim a prenosi Ebu Hurejre, Poslanik, sallallahu alejhi vc selleme, je rekao: **Ko potroši dva dijela (dvije vrste) svoga imetka na Allahovom putu bit će pozvan sa džennetskih vrata, a Džennet ima 8 vrata.** Ko bude vodio brigu o svome namazu bit će pozvan sa Vrata namaza, ko bude udjeljivao svoj imetak bit će pozvan sa Vrata sadake i milostinje, ko bude od mudžahida bit će pozvan sa Vrata džihada, a ko bude od postača bit će pozvan sa vrata Er-Rejan.²

U drugom hadisu koji govori o šcfa'atu (zagovorništvu, posredovanju) kod Allaha Uzvišenog, spominje se: **Reći će Allah: O Muhammede uvedi od svog ummeta one koji su oslobođeni obračuna na desna vrata Dženneta, a oni su učestovali sa drugim ljudima u ostalim vratima.**³

Ovo je dokaz da **Džennet** ima 8 glavnih vrata, pored ostalih vrata na perivojima unutar **Dženneta**. Neka od imena

---

¹ Buhari: *Sahih*, hadis broj 3.178

² Muslim: *Sahih*, hadis broj 2.324

³ Buhari: *Sahih*, hadis broj 4.594

tih vrata su spomenuta, kao što su vrata Er-Rejan, Vrata namaza, Vrata džihada, Vrata sadake (i milostinje), Vrata za posebnu skupinu od sedamdeset hiljada probranih koji će ući u **Džennet** bez polaganja računa (tj. hisaba), vrata za ostali dio ummeta Muhammedovog, sallallahu alejhi ve selleme, i sve ostale prethodne ummete.

Imam El-Kurtubi u djelu *Kitabu Et-Tezkire* nabrojaо je više od 13 vrata. Od tih imena su:

- Vrata poslušnosti roditeljima,
- Vrata zadovoljnih,
- Vrata onih koji savlađuju svoju srdžbu.

Možda su vrata **Dženneta** podijeljena po vrstama dobroćinstva!? Vrata zidina **dženentskih** spominju se u hadisu o šefa'atu. Es-Sidik je pitao Resula, sallallahu alejhi ve selleme: **Da li će iko biti pozvan na sva ta vrata. Da. Nadam se da ćeš i ti biti jedan od njih.**

Koja je poruka iz toga *da neko bude pozvan na sva vrata* da uđe u **Džennet**? Zašto se nije zadovoljilo spomenom jednih vrata i jednim pozivom, jer sva vode do jednog mjesta, do **Dženneta**? Dakle, mora da postoji posebna odlika onih koji će imati tu privilegiju i postići takvu čast. Čast da bude pozvan na sva vrata u **Džennet** je posebno zadovoljstvo, jer svaka blagodat ima svoju specifičnost u odnosu na druge.

Zato, molimo Allaha Uzvišenog da nas nagradi takvom počasti i odlikom.

Širina džennetskih vrata

U vjerodostojnom hadisu spominje se: **Tako mi onog u čijoj je ruci Muhammedova, sallallahu alejhi ve selleme, duša doista je između dva kraja vrata džennetskih kao između Mekke i Himira, ili kao između Mekke i Busre.¹**

Hakim Ibn Muavija prenosi da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Doista, između dva kraja vrata u Džennetu je razdaljina od 40 godina i doista će doći dan kada će sve to biti ispunjeno.²**

Džennetska vrata izuzetno su prostrana. Ona se otvaraju i zatvaraju. U hadisu se spominje da je njihova veličina *40 godina razdaljine* i spominje se da im je razdaljina kao od Mekke do Hudžera. Ta širina se razlikuje od vrata do vrata, a najšira vrata su vrata ummeta Muhammedova, sallallahu alejhi ve selleme. Rekao je Katade, opisujući ta vrata: *To su vrata kroz koja se vidi svana ono što je unutra i iznutra ono što je vani. Ona će govoriti i razumjeti što im se govori: Otvorite se, zatvorite se!*

Na vratima će biti halke. Od Enes ibn Malika prenosi se da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Ja ću biti prvi koji će uzeti za halku od džennetskih vrata i ne ponosim se time.³** U drugom hadisu o šefa'atu, u čijem lancu prenosilaca se spominje Ibn U'jejne, od Ali ibn Jezida od Enesa, spominje se da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **I uzet ću za halku na džennetskim vratima i njome pokucati (zalupati).⁴**

---

¹ Buhari: *Sahih*, broj hadisa 4594

² Muslim: *Sahih*, broj hadisa 7384

³ Ovaj hadis bilježi Ebu Nua'jm. Vidi: 2. tom, 28. strana. Recenzent ovog djela kaže da je hadis vjerodostojan. Hadis u tom kontekstu bilježi i Ed-Darimi kao i drugi autori hadiskih djela, a Albani ga bilježi u svom djelu *Es-Sahiha*.

⁴ Et-Tirmizi: *Sunen*, broj hadisa 6.261, 8. tom, 566. strana. Albani kaže da je hadis vjerodostojan - sahih.

To je potvrda da je riječ o pravoj halki koja se pokreće i kojom se lupa na vratima. S obzirom da su bašče **džennetske** jedne iznad drugih, tako su i vrata jedna iznad drugih, a najuzvišenija vrata su i najveća svojom širinom.¹

Govoreći općenito o opisu **džennetskih** vrata spominje se da su ona otvorena. Rekao je Uzvišeni: *Čije će kapije biti za njih otvorene.*² Ovo će biti na Sudnjem danu kada do njih dođu vjernici u znak dobrodošlice i dočeka. Ova vrata se otvaraju svakog ramazana prije Sudnjeg dana, kao i radi drugih povoda. Rekao je Resul, sallallahu alejhi ve selleme: **Ko abdesti i svoj abdest uljepša, a zatim podigne svoj pogled prema nebu i prouči: Svjedočim da je samo Allah bog, Jedan Jedini i da On nema Sebi nikog ravna, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik. Tom čovjeku se otvaraju svih 8 džennetskih vrata, da uđe na koja od njih hoće.**³

Riječi Uzvišenog: *Čije će kapije biti za njih otvorene* (Sura Sad, ajet broj 50) ukazuju na sigurnost, jer tamo neće biti ništa što bi zahtijevalo da se zatvore. A izraz *otvorene* u arapskom jeziku nosi značenje i potvrdu *sigurno otvorene*, jer tamo se neće otkrivati sramote, niti će se strahovati od pogleda pokvarenjaka, niti od krađe tj. kradljivaca. Isto tako otvorene kapije znače da će stanovnici **Dženneta** imati na raspolaganju odlaske, izlaska i dolaske, po **Džennetu**, gdje hoće, i da će boraviti i živjeti gdje hoće. Meleki će im dolaziti u svim vremenskim periodima, donoseći im darove i radosti od njihova Gospodara, unoseći među njih ono što će ih veseliti u svakom vremenu.⁴

---

¹ Vidi: Ibnul Kajim: *Hadi el-Ervah*, strana 49, 50, uz malo skraćenje.

² Sura Sad, ajet broj 50

³ Ahmed Ibn Hanbel: *Musned*, broj hadisa 17.036. Sličan hadis bilježi i Muslim u djelu *Es-Sahih*, broj hadisa 506

⁴ Ibnul Kajjim: *Hadi el-Ervah*, strana 45

Razdaljina među vratima

Od Ebul Esveda, od Asima Ibnul Lukajea, Ibn Amira prenosi se da je on došao u jednoj delegaciji Poslaniku, sallallahu alejhi ve selleme, i rekao mu: **O Allahov Poslaniče: Šta je to Džennet, a šta Vatra? Pa mu je rekao Resul, sallallahu alejhi ve selleme: Tako mi tvoga Gospodara, doista, Vatra ima 7 vrata. Razdaljina između dvojih vrata je takva da putnik na najboljoj jahalici treba putovati 70 godina. A, doista, Džennet ima 8 vrata i razdaljina između dvojih vrata je tolika da putnik sa svojom jahalicom treba putovati isto tako 70 godina.**¹

---

¹ Vidi: Ahmed Ibn Hanbel: *Musned*, hadis broj 15,897

STEPENI – DEREDŽE U DŽENNETU

U Džennetu postoje stepeni - deredže. Ovi stepeni - deredže su jedni iznad drugih. Udaljenost između dva stepena - deredže je udaljenost od 500 godina, kao što je udaljenost od Zemlje do nebesa, ili kao što je udaljenost od Ćursa Allaha Uzvišenog do Arša. Sve to pojašnjavaju hadisi, s određenom razlikom u udaljenosti. Na tu razliku odgovara Ibnul Kajjim el-Dževzije, govoreći: *Prema brzini putovanja pješaka i onog koji putuje na jahalici, koliku udaljenost koji može od njih preći za 500 godina.*

Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, pojasnio je razdaljinu između dva stepena u vjerodostojnom hadisu govoreći: **Stanovnici Dženneta gledat će na one koji su iznad njih kao što mi gledamo na zvijede na nebu.** Poslanik, sallallahu alejhi ve scleme, takođe je rekao: **Doista će stanovnici iz Dženneta gledati na one iznad sebe kao što se gleda na sjajne zvijezde na nebu, na istoku ili zapadu, zbog stepena koji oni imaju u odnosu na njih.¹** U hadisu se spominje: **Doista u Džennetu ima 100 stepeni koje je Allah Uzvišeni pripremio za mudžahide na Allahovom putu. Između dvije deredže je kao što je između nebesa i Zemlje.**

Ibn Abbas, r.a, spomenuo je da je broj deredža - stepeni u Džennetu ogroman. Možda bude onoliki koliki je broj ajeta u

---

¹ Buhari: *Sahih*, broj hadisa 7.093

Kur'anu. U hadisu sc spominje: **Reći će se hafizu Kur'ana: Uči i uzdiži se (penji se)! Uči, kao što si ga učio na dunjaluku jer twoje mjesto će biti kod posljednjeg ajeta koji proučiš.**¹ Broj ajeta u Kur'anu prelazi 6.000. U nekim hadisima koji govore o zikiru i dovama spominje se da Allah za njih nagrađuje stotinama i hiljadama deredža svaki put. Na osnovu toga vidi se da je broj deredža, odnosno stepeni u **Džennetu** ogroman i da prelazi milione, a Allah Uzvišeni to najbolje zna.

Poslanik, sallallahu alejhi vc selleme, jc rekao: **Ko uđe na pijacu i rekne: Lâ ilâhe illallahu. Vahdehu la šerike lehu, Lehul mulku ve lehul hamdu juhji ve jumitu ve huvc hajun la jemutu bijedihil hajru vehuve ala kuli-šejin kadir - Samo je Allah bog. Njemu nije niko ravan. Njemu pripada sva vlast i svaka hvala. On daje život i smrt i On je Živi koji nikada neće umrijeti. U Njegovoj ruci je svako dobro i On je Svemoćan i sve može, bit će mu upisano milion sevapa i oprošteno milion grijeha i podignut će mu se mjesto za milion deredža.**² Kad god na pijaci proučiš ovu dovu povećao si sebi deredžu za milion puta. Rekao je Ibnul Kajjim el-Dževzije: **Možda postoje stepeni - deredže koje se prožimaju kroz druge stepene - deredže.**

Ne treba da čudi to što jc mnogo stepeni - deredža u **Džennetu**. Pogledaj, koliko je samo različosti kod ljudi u njihovim društvenim slojevima. Možeš vidjeti mnoštvo stepeni u sloju siromašnih, kao i mnoge stepene među slojem onih koji su iznad siromaštva. Zatim među slojem srednjih bogataša i slojem bogatih i, na kraju, među slojem izuzetno bogatih. Rekao je Allah Uzvišeni: **A na onom svijetu razlika u stepenima i prednostima bit će, doista, veća.**³

---

¹ Ahmed Ibn Hanbel: *Musned*, broj hadisa 6.780. Et-Tirmizi u *Sunenu* bilježi sličan hadis i kaže da je hadis hasen - sahih (vjerodstojan).

² Hadis bilježi Et-Tirmizi u *Sunenu* i kaže da je hadis garib, a Albani kaže da je hadis vjerodostojan. Et-Tirmizi ga bilježi pod poglavljem: Dove, broj hadis je 3.428

³ Sura *El-Isra*, ajet 21

Najuzvišeniji stepeni - deredže i njihovi stanovnici

Spomenuli smo da se stepeni (deredže) u **Džennetu** razlikuju po prostranosti i blagodatima koje u sebi imaju, kao i po uzvišenosti. Allah, džellešanuhu, je Svoje miljenike i dobre robe odlikovao najvećim stepenima, a manje stepene dao je za one koji su slabiji od njih. Vjernik, što god ima više dobrih djela ima veću deredžu i veći stepen. Ibnul Kajjim spomenuo je: *Spas od vatre je sa Allahovim oprostom, ulazak u Džennet sa Njegovom milošću, a vrste deredža po dobrim djelima.*

Najslabije mjesto u **Džennetu** imat će oni koji uđu u Vatru, ostanu u njoj prema veličini svojih grijeha, a zatim iz nje izađu. Stanovnici **Dženneta** nazivat će te ljude džehennemlijama, jer su oni ušli u vatru džehennemsку kako bi se očistili od svojih grijeha, a zatim ušli u **Džennet**. Enes ibn Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellemc, rekao: **Izači će skupina ljudi iz džehennemske vatre nakon što se isprže u njoj pa će ući u Džennet.** Stanovnici **Dženneta** zvat će ih džehennemlige.¹ Oni će se obraćati Allahu da otkloni od njih to obilježje (to ime) pa će ga otkloniti.²

Iznad njih nalaze se ljudi čija su dobra i loša djela podjednaka i oni će imati različita imena, a međusobno će se razlikovati i vrednovati po stepenima. Kur'ani kerim na njih ukazuje u više ajeta nazivajući ih: *čestiti, oni čija će dobra i loša djela podjednako teška biti, oni sretni, sretnici, koji su djela dobra s drugim koja su hrđava izmiješali.* Oni će nastanjivati srednje stepene (deredže) u **Džennetu**.

Što se tiče onih koji će nastanjivati visoke stepene u **Džennetu**, a molimo Uzvišenog da budemo od njih, Kur'an

---

¹ Buhari: *Sahih*, broj hadisa 6.412

² El-Kurtubi: *Et-Tezkire*, strana 429

koristi sljedeće izraze za njih: *Allahovi robovi, bogobojažni, bliski, oni prvi, oni koji su pretekli druge svojim dobrim djelima.* Od te skupine su: Allahovi poslanici i sedamdeset hiljada, ili sedamsto hiljada, kao što se spominje u nekim hadisima, od kojih su dobri ljudi, pravednici i šehidi.¹

Oni će se takođe razlikovati po stepenima (deredžama). Na najuzvišenijim stepenima **Dženneta** nalaze se blagodati koje se ne mogu porediti s onima koje su na najnižim stepenima. A kako da se i porede kada je Uzvišeni svojom rukom zasadio sadnice u tim deredžama i stvorio sve što je u njima od voća i pića, a zatim to zatvorio da niko od njegovih stvorenja to nije video, ni poslani Poslanik, a ni bliski melek, zatim je rekao za ostale **Džennete** (niže stepene): *Budite, i oni su postali!*

Kada čovjek, koji je stanovnik visokih **džennetskih** deredža, izađe da šeta po svome carstvu neće ostati nijedan šator u cijelom **Džennetu** a da od svjetlosti njegovog lica (tog čovjeka) neće doći do njega jedan dio. Veselit će se njegovom mirisu govoreći: *Divan li je ovaj miris. Ovo je čovjek od najuzvišenijih deredža. Izašao je da šeta po svome carstvu (Džennetu).*²

Što se tiče najveće deredže (stepena) u **Džennetu** to je deredža koja dolikuje samo Poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve selleme, a zove se deredža **El-Vesile**. Nazvana je tako jer je blizu Milostivog i ona je najbliža prijestolju Allaha

---

¹ Od šehida će biti ljudi koji su Allahu bliski, ali i onih čija su dobra i loša djela podjednaka.

² Ovo je dio hadisa kojeg spominje El-Munziri u djelu *Et-Tergib ve-Terhib*, tom 4, strana 934-940. Prenose ga Ibn Ebi Dunja i Et-Taberani i El-Hakim od Ibn Mesuda, a on od Ka'ba. Jedan od seneda kod Et-Taberanija je vjerodostojan, što potvrđuje i El-Hakim. Ibnul Kajjim je rekao: *Ovo je veliki hadis i on je vjerodostojan i pouzdan mu je lanac prenosilaca.* Recenzent knjige *Kitabus-Sunne* od Abdullaha b. Ahmed b. Hanbela smatra lanac prenosilaca ovog hadisa pouzdanim, 2/520-524

Uzvišenog. Rekao je Allah Uzvišeni: *Oni traže način kako će se Gospodaru svome što više približiti.*¹ Riječ El-Vesile znači *blizina*. Rekao je Resul, sallallahu alejhi ve selleme: **El-Vesile je stepen (deredža) u Džennetu kod Allaha Uzvišenog iznad koje nema drugog stepena, zato molite Allaha da mi podari taj stepen.**² To znači da svaka deredža u Džennetu pored ove može biti za određeni broj Allahovih miljenika, da određeni broj stanovnika **Dženneta** može biti na istoj deredži i da svaki ima svoje perivoje i carstva, posebna za njega, na tom stepenu.³

---

¹ Sura *El-Isra*, ajet 57

² Hadis bilježi Ahmed u *Musnedu*, broj 11.528.

³ Vidi: Razlike u blagodatima između ovih stepeni pod naslovom: *Vrste bašči*

OPĆI PRIKAZ DŽENNETSKIH BEDEMA

Rekao je Ibnul Kajjim: *Džennet je kao kupola. Najuzvišeniji i centralni dio je njegova sredina, a to je Firdevs iznad kojeg je prijesto Allaha Uzvišenog.*¹ Takav opis **Dženneta** pojašnjava da je najuzvišeniji i centralni dio Firdevsa, jer najuzvišeniji dio kupole je centralni dio, a Allah najbolje zna. **Džennet** ima svoje stepene smještene jedne iznad drugih i što god se više uzdiže, više se širi, tako da je onaj iznad, širi od onog ispod.²

Džennet je opasan bedmom čija vanjština se vidi iznutra, a unutrašnjost izvana, kao što je slučaj sa stakлом. U hadisu se spominje: *Cigle u bedemu Dženneta su od zlata i srebra, a spojene su malterom od miska. Reći će mu se: "Govori pa će progovoriti: "Vjernici su spašeni", a meleki će reći: Divno li je ovo mjesto za one koji ga dobiju.*³"

Bedem će imati svoja glavna vrata koja će imati portirc (vratare) i čuvare, a njihov pretpostavljeni biti će Ridvan, a.s. Rekao je Allah Uzvišeni: *A oni koji su se Gospodara svoga bojali u povorkama će u Džennet biti povedeni, i kada do njega dodu, - a kapije njegove već širom otvorene - čuvari*

---

¹ Vidi: Ibnul Kajjim: *Hadi el-Ervah*, strana 53

² Isto, strana 50

³ El-Hejsemi: *Medžme 'uz- Zevalid*, hadis broj 24.681

*njegovi će im reći: Mir vama, od grijeha ste čisti, zato uđite u nj, u njemu ćete vječno boraviti.*¹ Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao je: Doći ću do džennetskih vrata na Sudnjem danu i pokucati pa će reći čuvar: Ko si ti?. Reći ću: Muhammed. Pa će reći: Naređeno mi je da prvo tebi otvorim i da ne smijem otvoriti nikom prije tebe.²

Ajeti spominju da je Džennet širok kao nebesa i Zemlja. Što se tiče dužine, to jedino Allah zna, kao što On Uzvišeni jedino zna broj deredža i koliko dosežu. Rekao je Allah Uzvišeni: *I nastojte da zaslужite oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje.*³ Mi ne znamo kolika je širina nebesa i Zemlje ali ta naznaka ukazuje na ogromnu širinu, pa kada je tolika širina, kolika li je dužina?

Da se ovdje malo zadržimo i malo razmislimo. Hajde da usporedimo veličinu Dženneta s onim dokle je došla moderna nauka danas, da pogledamo na Zemlju i ono što je okružuje od zvijezda i planeta. Sunčev sistem izgleda tako ogromno, veći nego što možemo zamisliti. Obim Zemlje iznosi 40.075 kilometara, a obim Sunca je 100 puta veći od obima Zemlje. Planete su udaljene jedne od drugih milionima kilometara. Raketa koja je posljana na Jupiter putovala je 18 mjeseci. Sunce je udaljeno od naše planete stotinadeset miliona kilometara, a od Marsa dvjesto i dvadeset sedam miliona kilometara, od Venere sto osam miliona kilometara. Merkur je udaljen od Sunca šesto četrdeset miliona kilometara. I pored tolikih udaljenosti Sunčev sistem predstavlja samo jednu slabu tačku u usporedbi s ogromnim Kosmosom koji obuhvata milione galaksija, a koje, ponaosob, obuhvataju milione sistema koji su kao naš, Sunčev sistem.⁴

---

¹ Sura *Ez-Zumer*, ajet 73

² Muslim: *Sahih*, broj 439

³ Sura *Ali Imran*, ajet 133

⁴ Vidi: David Daitz: Prijevod doktor Dževad el-Fendi: *Sve o vještackim satelitima i svemirskim letjelicama*, izdanje broj 7, strana 93-99

Najudaljenija tačka koju je čovjek mogao vidjeti nalazi se na udaljenosti od jedanaest do petnaest biliona svjetlosnih godina, i to pomoću najmodernijih teleskopa¹. Učenjaci su izbrojali u tom prostoru sto hiljada miliona galaksija koje su poput naše - Mliječnog puta, a u kojoj ima oko četristo hiljada miliona zvijezda koje su kao što je naše Sunce.²

Poznato je da ljudsko znanje o Kosmosu predstavlja vrlo mali procenat znanja kojc se ne može poređiti sa stvarnom veličinom Kosmosa i vanjskog svemira. Sve to ne predstavlja ništa u odnosu na veličinu ogromnih nebesa, pa šta da kažemo za **Džennet** koji je svojom širinom veći od prostranstva nebesa i Zemlje.

U hadisu je spomenuto da, kada bi se iskupili svi ljudi u jednu deredžu, ona bi ih obuhvatila. Ebu Hurejre, r.a, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **U Džennetu ima stotinu deredža. Da se svi svjetovi u nekoj od njih iskupe obuhvatila bi ih.**³

Sa vrha **Dženneta** izviru mora i rijeke, zatim teku prema onima ispod. Od Hakima ibn Muavije prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **U Džennetu ima more od meda, more od vina, more od mlijeka i more od vode, a poslije toga izviru rijeke.**⁴ U hadisu se spominje: **Molite Allaha da vam da Firdevs jer je on u sredini Dženneta i najuzvišeniji njegov dio. Iznad njega je Arš Milostivog i iz njega izviru rijeke u Džennetu.**

---

¹ Vidi časopis: *National Geographic*, broj od oktobra 1999. godine

² Časopis: *El-I'džaz el'ilmi*, broj 6, mjesec muharrem 1421 H., strana 8

³ Ahmed: *El-Musned*, 1.002

⁴ Hadis bilježi Et-Tirmizi, Ed-Darimi, imam Ahmed i Ibn Hibani. Et-Tirmizi kaže da je hadis vjerodostojan. Vidi u njegovom *Sunenu* broj 2.623. Albani u svome djelu *Sahihul džami'* kaže da je hadis vjerodostojan.

HURIJE (DŽENNETSKE LJEPOTICE) I VJEĆNO MLADA POSLUGA

Ljudi će u **Džennetu** imati poslugu kao što će i žene imati sluškinje.¹ Stanovnici **Dženneta** će biti kraljevi. Na njihovim glavama će biti krune, a oko njih redovi posluge onih koji će vječno biti mladići. Njih ajeti opisuju kao da su biseri razasuti, zbog njihove ljepote i lijepa izgleda. Allah ih je stvorio od **Dženneta**.² Podario im je lijep izgled i lijepo ponašanje.

Među ženama u **Džennetu** neće biti zavisti, mržnje, ljubomore i spletki. Hurije će biti čiste od svih nečistoća i bit će omiljene svojim muževima. Ljudi će u **Džennetu** imati sluga i sluškinja, prema svojoj blizini do Vladara svih Vladara Allaha Uzvišenog. **Dženentske** bašče koje bude bliže Milostivom Allahu, a to su bašće Allahu bliskih robova, imat će u sebi više hurija i (vječno mlađih) mladića. Svaki dan stanovnici **Dženneta** imat će iznenađenje s novim hurijama.

---

¹ Ibnul Dževzi: *Bustanul-vai'zin*, strana 142

² Učenjaci se razilaze kada su u pitanju ti mladići, da li su oni stvorenici od **Dženneta** ili su oni djeca višebožaca koja su umrila prije punoljetstva. Albani spominje da su djeca mnogobožaca sluge u **Džennetu**.

To potvrđuju riječi Uzvišenog: *U njemu će imati što god zaželete – a od Nas više.*¹

Bilježi Imam Ahmed od Ebu Sejida, r.a, da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Čovjek će se odmarati naslonjen u Džennetu 70 godina, a da se ne pomjeri, pa će mu doći žena i dirnuti ga za rame i on kada pogleda u njeno lice vidjet će da je čišće od ogledala, a najslabiji biser koji je na njoj svojim sjajem bi obasjao sve što je između istoka i zapada. Ona će mu nazvati selam, a on će joj odgovoriti, i upitati je: Ko si ti? Ja sam od posebnih Allahovih darova tebi. Doista će na njoj biti 70 ogrtača. Najslabiji će biti kao što je najfinije platno kod nas. Pa će je pogledati i primijetiti kroz sve to srž u kostima njene potkoljenice. Na njoj će biti krune s kojih će najslabiji biser obasjavati sve što je između istoka i zapada.**²

Svaki vjernik će u **Džennetu** imati dvije žene, pored hurija. Stanovnici **Dženneta** će biti istih godina. Imat će 33 godine i bit će u veličini njihova oca Adema kada je bio u **Džennetu**, visok 60 aršina, 7 aršina širok i u svom najljepšem liku.³

---

¹ Sura *Kaf*, ajet 35

² Ahmed ibn Hanbel u *Musnedu*, broj 11.472 i Ibn Hibān u *Sahīhu*

³ Buhari: *Sahīh*, hadis broj 3.257, Ahmed u *Musnedu*, hadis broj 7.892 i Et-Tirmizi u *Sunenu*, hadis broj 2.601.

Oni očekuju tvoj dolazak

Kada se približi period ulaska u **Džennet**, Džennet će se pripremiti i uljepšati, srca mladića i hurija uzbudeno će čekati tu vijest. Mladići će dočekati svoga vlasnika i okružiti ga kao što djeca okruže svog dragog prijatelja koji dolazi iz daleka. Govorit će mu: *Raduj se, Allah ti je pripremio takve i takve nagrade.*

Jedan od mladića požurit će mimo druge do njegovih žena, **džennetskih** hurija govoreći im: *Evo vam tog i tog* spominjući njegovo ime s dunjaluka, *stigao vam je*. One će ga upitati: *Da li si ga video.* Odgovorit će: *Da.* Radost će ih ponijeti i one će izaći sve do ulaznih vrata, da ga tu sačekaju.

Kada vjernik uđe u **Džennet** vidjet će jastuke poredane, pehare postavljene, čilime raširene, naslonit će se na jedan od svojih divana i zadivit će ga ljepota **Dženneta**. Gledat će u **džennetske** ljepote i vidjet će da su građevine u **Džennetu** izgrađene od lijepo nanizanih cigli.

Ovaj šator je od bisera, a onaj dvorac je od zlatnih cigli. Vidjet će mnoge sobe u raznim bojama, i žutoj i zelenoj i crvenoj. Kada podigne svoj pogled prema stropu, oslijepio bi da mu Allah Uzvišeni nije podario mogućnost da podnese taj sjaj. Tada će reći: *Hvala Allahu koji nas je uputio na ovo, a mi to ne bismo mogli postići bez Allahove upute.*¹

---

¹ Ovo se prenosi od Hazreti Alije. Vidi *Musannef* od Ibn Ebi Šejbe, tom 8, stana 62, broj hadisa 29.792

VRSTE DŽENNETSKIH BAŠČI

Ebu Musa el-Eš‘ari, r.a, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Dva dženneta, suđe i posuđe i sve što je u njima bit će od srebra, a dva dženneta su od zlata, i suđe i posuđe i sve što je u njima. Između ljudi i njihova Gospodara bit će samo zastor Allahove uzvišenosti u Džennetu.¹**

Moj brate, ne možeš ni zamisliti kakav je to **Džennet**, cio od zlata i srebra. Neznalici možda neće ni zadrivjeti takvo poređenje, zbog njegove kratkovidnosti, i on će pomisliti da će živjeti u čeliji od zlata. Međutim, zar nisu lijepo osovjetske bašće i zelenilo, koje je u osnovi od zemlje, suđe i posuđe i sve što je na ovom svijetu. Radi usporedbe, pogledaj i ljepotu Allahova stvaranja na ovom svijetu, od zelenila, gustih i bujnih šuma i vegetacije, a osnova svega toga je od zemlje.

Pogledaj u izvanredne prizore, plodove i voće koje je lijepo i ukusno i ljepotu i sklad ljudskog tijela. Pogledaj u posuđe, zar nije staklo od tečne prašine. Zar sve rude nisu iz zemljine utrobe. Pored svega toga, mi smo zadivljeni ljepotom ovog svijeta i onim što je na njemu, a sve to je u većini slučajeva stvoreno od zemlje i ne znači ništa u odnosu na ono što je stvoreno od zlata i srebra.

---

¹ Buhari i Muslim. U Buharijevom *Sahihu* hadis je pod brojem 7.278

Treba da naučimo o ta dva **dženneta** sljedeće:

1. Sve što je u ta dva **dženneta** stvoreno, stvoreno je od svojih osnova zlata i srebra.¹
2. Zlato i srebro i sve što je u **Džennetu** nije ni u kom slučaju ovosvjetsko zlato i srebro, samo im imena sliče.
3. Ukoliko jc osnova **Dženneta** od zlata, sve što je u njemu stvoreno je od zlata, a ukoliko je od srebra, sve što je u njemu stvoreno je od srebra, mada ono što je u **Džennetu** ponekad ne ukazuje na to. Rekao je Uzvišeni: *Služit će ih iz srebrenih posuda i čaša prozirnih, prozirnih od srebra, čiju će veličinu prema željama njihovim odrediti.*²

Rekao je Ibn Abbas: *Oko njih će hodati posluga s hranom u posudama koje su od srebra i prozirnim čašama u kojima je piće. One su od izrazito bijelog srebra koje je kao staklo po prozirnosti kroz koje se izvana vidi ono što je unutra. Tome nema ništa slično na dunjaluku.*³ Možda će takve čaše biti i od zlata jer ima stvari koje su tanke i prozirne, a ima ih čvrstih i debelih, a ima ih između te dvije kategorije. U nekim predajama spominje se da su debla **džennetskih** stabala od zlata. Od **džennetskih** stvorenja ima i onih koja su stvorena od zlata kao što su hurije, **džennetske** jahalice itd, jer čovjek koji je od krvi i mesa stvoren je od zemlje. Spominje se u hadisima da u **Džennetu** ima šatora od šupljih bisera, kao i od svih vrsta dragog kamenja, a to ne znači da sve to, u svojoj osnovi, nije stvoreno od zlata i srebra. Zar nisu rude i drago kamenje na ovom svijetu iz zemljine utrobe. Možda će tako biti i u **Džennetu**, a Allah najboje zna. **Džennetske** bašće će se razlikovati po uživanjima i blagodatima, shodno stanovnicima koji su u njima. Pogledaj razliku između Allahu bliskih robova i onih sretnih.

---

¹ Vidi dva prethodna hadisa koje bilježe Buharija i Muslim

² Sura *El-Insan*, ajeti 15 i 16

³ Ibn Kesir: *Tefsir*, strana 1.457

REZULTATI INVESTIRANJA

Oni bliski (El-mukarebun)	Oni sretni (Ashabul jemin)
<p>1. Rekao je Uzvišeni: (<i>U kojima će biti dva izvora koja će teći</i>). Ovi izvori će prskati poput fontana i njihova voda će žuboreći teći. Ona će mirisati raznim vrstama mirisa koji će dopirati do kuća stanovnika Dženneta kao miris kiše ili vodoskoka</p>	<p>1. Rekao je Uzvišeni: (<i>Sa izvorima koji prskaju, u svako...</i>). Svaki od njih bit će pun vode i njihova voda će se preljevati i mirom mirisati ali tekuća voda koja žuboreći teče bit će ljepša i bolja od ove.</p>
<p>2. Rekao je Uzvišeni: (<i>U njima će od svakog voća po dvije vrste biti</i>). Razne vrste voća čiji broj se ne može izbrojati, po dvije vrste od svakog voća. Neki su rekli: Jedna vrsta poznatog a druga nepoznatog, jedna vrsta svježeg a druga vrsta suhog voća.</p>	<p>2. Rekao je Uzvišeni: (<i>U njima će biti voća i palmi i šipaka</i>). To govori da će biti ograničen broj voća, i ne kao kod onih koji su iznad.</p>
<p>3. Rekao je Uzvišeni: (<i>Naslonjeni na posteljama, čije će postelje od kadife biti, a plodovi u oba prvoja nadohvat ruke će stajati</i>). Postelje na kojima će sjediti i na koje će se naslanjati, njihova unutrašnjost će biti od pozlaćene kadife. Takva je unutrašnjost, a što biste tek rekli da vidite spoljašnjost? Džennetsko voće će im biti blizu i nadohvat ruku. Ubirat će ga kad god zaželete i ono će im se nuditi kada budu stajali, sjedili i ležali.</p>	<p>3. Rekao je Uzvišeni: (<i>Oni će biti naslonjeni na uzglavlja zelena, prekrivena čilimima, čarobnim i prekrasnim</i>). Bit će naslonjeni na jastuke koji će biti zeleni i lijepi, gdje su prostrti najljepše ukrašeni čilimi i prekrivači.</p>
<p>4. Rekao je Uzvišeni: (<i>U njima će biti one koje pred se gledaju, one koje, prije njih, ni čovjek ni džinn nije dodirnuo..., bit će kao rubin i biser</i>). Lijepe žene, ljepše i privlačnije od onih koje će biti u nižim džennetskim perivojima. One neće gledati, osim u svoje muževe, i neće željeti druge ljudi pored njih. One će ličiti, u svojoj ljepoti, čistoti i zanosu, na dragulje i merdžane.</p>	<p>4. Rekao je Uzvišeni: (<i>U njima će biti ljepotica naravi divnih..., hurija u šatorima skrivenih... koje prije njih ni čovjek ni džinn nije dodirnuo</i>). Žene najboljih osobina, lijepog ahlaka i izgleda koje će samo svoje muževe gledati. Nema sumnje da su one koje same obaraju svoj pogled bolje od onih koje to čine kad im se tako naredi. Onim bliskim bit će dodijeljene one koje pred se gledaju, a sretnim hurije u šatorima skrivene.</p>

5. Pit će s Tesnimskog vrela	5. Njihovo piće bit će miješano s drugim pićima
6. Imat će piće s vrela koje se zove Kjafur. Imat će i mnoge druge vrste pića kao što su vino, mljekko, zendžebil, selscebil. Piće Kjafura, kojim će samo bliski biti počašćeni, moći će da ga razvode gdje hoće i kako hoće po svojim kućama i sjedeljkama. Rekao je Uzvišeni: <i>Sa izvora iz kog će samo Allahovi štićenici pitи, i koji će kuda hoće bez muke razvoditi.</i> Dakle oni će imati veća uživanja, prostranije bašće (perivoje), ljestve žene, veći broj žena, ljestvu hranu i piće	6. Njihovo piće bit će miješano s drugim pićima. I oni će imati razne vrste pića, ali ono što će imati oni bliski bit će ukusnije i ljestvog okusa.
7. A iznad svega toga oni će moći gledati svoga Gospodara dva puta dnevno: ujutro i naveče.	7. Gledat će svoga Gospodara svakog petka (džume) u danu odmora (pijace)
8. Rekao je Uzvišeni za njih (<i>Zar nagrada za dobro učinjeno djelo može biti nešto drugo do dobro?!</i>) Posebno su radi Allaha se trudili i radili i tako su posebno i nagrađeni.	8. Nisu bili potpuno iskreni u svojim djelima i zato nisu dobili potpunu nagradu. ¹

¹Ova tabela je izvedena iz sure *Er-Rahman*, ajeti:46-76, sure *El-Insan*, ajeti: 5-18, sure *El-Mutaffifin*, ajeti: 22-28. Ibnul Kajim: *Hadi el-Ervah* i *Tefsir* Ibn Kesirov, sure: *Er-Rahman*, *Insan*, *Mutaffifin*.

POVRŠINSKI SLOJ DŽENNETA

Bilježe Ahmed, Tirmizi i Ed-Darimi od Ebu Hurejre, je rekao: **Upitali smo Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, od čega je izgrađen Džennet, pa je odgovorio: Džennet je izgrađen od zlatnih i srebrenih cigli čiji je malter od čistog miska. Kamenčići su od bisera i dragog kamena, a prašina od šafrana. Ko uđe u njega vječno će ostati тамо, uživat će i neće imati nikakvih problema ni nesreća. Vječno će biti mlad i nikada neće ostariti, a njegova odjeća neće se pohabati.**¹

U više hadisa spominje se da će blato u **Džennetu** biti od čistog bijelog miska, a prašina od šafrana, kamenje od bisera i raznovrsnog dragog kamenja, a stijene od kanfora (vrsta dragog kamena). Rekao je Ibnul Kajim: *Nema nikakve kontradiktornosti između toga što je zemlja (blato) u Džennetu od čistog miska, a prašina od šafrana, možda će sadržavati obje ove vrste ili će prašina od šafrana, kada se pomiješa s vodom postajati, misk.*

U hadisima se spominje da će zemlja u **Džennetu** biti fina bijela prašina i da će biti od bijelog mramora koji je od srebra. Isto tako spominje se da će biti i od zlata, shodno mjestu i deredži u **Džennetu**.

---

¹ Ed-Darimi: *Es-Sunen*, broj hadisa 2.820. Sličan hadis bilježi Albani u svom djelu *Es-Sahiha*

DRVEĆE I PLODOVI U DŽENNETU

U hadisima se spominje da su sadnice **džennetskih** biljki riječi: *Subhanallah* (Uzvišen neka je Allah), *Elhamdulillahi* (Neka je hvala Allahu), *La ilahe illallah* (Nema boga osim Allaha), *Allahu Ekber* (Allah je najveći) i *Vela havle vela kuvvete illa billahi* (Nema snage niti pokreta bez Allahove dozvole). Od Ebu Ejuba el-Ensarije prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, na Mi'radžu prošao pored Ibrahima, a.s, koji je upitao: **Ko je to s tobom, o Džibrile?** Ovo je **Muhammed**. Pa mu je **Ibrahim**, a.s, rekao: Reci svome ummetu da što više sadnica zasadi u Džennetu, jer je njegova površina od mirisa, a zemlja veoma prostrana. Pa je upitao: **A šta su sadnice u Džennetu?** Nema snage niti moći bez Allahove dozvole (*Vela havle vela kuvvete illa billahi*).¹

Bilježi Et-Tirmizi od Ibn Mesuda da je rekao: **Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme: Susreo sam se sa Ibrahimom, a.s, na Mi'radžu, pa mi je rekao: Prenesi selam svome ummetu od mene i reci im da je zemlja u**

---

¹ Hadis bilježi Ahmed, Ebu Bekr eš-Šafija i Et-Taberani. Ibn Hibani kaže da je hadis vjerodostojan i da mu je dobar lanac prenosilaca. Albani ga isto smatra pouzdanim. Ahmed Ibn Hanbel u *Musnedu* bilježi isti hadis pod brojem 23.167.

Džennetu stvorena od najljepšeg mirisa i da je džennetska voda pitka i ukusna a njegove sadnice su: *Subhanallah* (Uzvišen neka je Allah), *Elhamdulillahi* (Neka je hvala Allahu), *La ilah illallah* (Nema boga osim Allahu), *Allahu Ekber* (Allah je najveći).¹

Ko hoće da posije što više sadnica neka što više zikr čini, jer u **Džennetu** ima mnogo vrsta biljki lijepa mirisa i lijepog cvijeća. Allah Uzvišeni rekao je: ***Oni će se u džennetskom perivoju radovati.***² Oni će biti među lijepim ženama, okruženi stablima, biljkama i raznim cvijećem.³ U hadisu se spominje da je najljepši miris u **Džennetu el-hana (kna).**⁴

U **Džennetu** ima različitih vrsta drveća. Neka od njih sliče ovozemaljskom, a za mnoga druga zna samo Allah Uzvišeni. Od tog drveća su i sidretul Munteha'a i drvo talh. Neki kažu da je to banana, a neki opet kažu da je to drvo sa mnogo bodljika i ono će u **Džennetu** imati mnogo plodova na mjestu svake bodlje. Od tog drveća je i drvo el-huld i en-nahl, drvo tuba, drveće koje će sjaj davati, drveće za hlad, drveće za miris, drveće za razno voće i drveće koje će davati odjeću stanovnicima **Dženneta**.

Mnogi hadisi spominju i opisuju određene vrste drveća i njihovu veličinu. Buhari i Muslim bilježe od Ebu Seida el-Hudrija, r.a: **Doista u Džennetu ima (jedno) drvo. Dobar konjanik za sto godina ne može ga proći.**⁵ Drvo tuba će davati odjeću za stanovnike Dženneta. Ahmed u *Musnedu* i

---

¹ Et-Tirmizi: *Sunen*, broj hadisa 3.600. Albani ga spominje u djelu *Sahihul džami*.

² Sura *Er-Rum*, ajet 15

³ Imam Et-Taberi u *Tefsiru*: sura *Er-Rum*, ajeti 14 i 15

⁴ El-Hejsemi: *Medžmeul Zevaid*, hadis broj 3.678. Albani kaže da je hadis vjerodostojan.

⁵ Bilježi Buhari u poglavlju: Opisi dženneta, broj hadisa 6.406

Ibn Hibani u *Sahihu* bilježe od Ebu Sejida el-Hudrija da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Tuba je drvo u Džennetu. Da bi se prošlo ispod njega treba sto godina hoda. Iz njegovih grana kao plodovi rasti će odjeća Džennetlija.**¹ Spominje se da će stabla džennetskog drveća biti od zlata. Ebu Hurejre prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, da je rekao: **Stablo svakog drveta u Džennetu je od zlata.**²

Neki mufesiri spominju da će grane džennetskog drveća biti uzdignute, neće smetati prolaznicima. Kada požele neke plodove, samo drveće će se saviti i približiti im se, a zatim se vratiti i uspraviti se, kako je i prije bilo. Kada god ustrgnu neki plod na njegovom mjestu narast će bolji.

Od plodova džennetskih su: datule (hurne), šipci - narovi, grožđe i smokve. Svaka voćka imat će mnogo svojih podvrsta koje će se među sobom razlikovati, kao što se razlikuju jabuke na ovom svijetu. Jabuka ima: žutih, crvenih, zelenih, malih, kiselih, velikih, slatkih, itd. Plodovi u Džennetu bit će raznovrsni i mnogo veći nego na ovome svijetu. Sličit će osovjetskim samo po imenima. Pogledaj kolika je rezdelija (džanarika) na ovome svijetu, kao lješnik. U hadisu se spominje da će u Džennetu biti poput čupova iz hudžera.³ Koliki će tek bit nar - šipak i bobica od grožđa? Ahmed bilježi u *Musnedu* od Utbe ibn Abu Selemija da je rekao: **Došao je čovjek iz pustinje Poslaniku, sallallahu alejhi ve selleme, i upitao ga o Poslanikovom vrelu (Havdu) pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, spomenuo i Džennet, pa je on priupitao da li ima u njemu voća? Da - odgovorio je. U njemu ima drvo koje se zove tuba, a zatim je spomenuo nešto i ja se ne sjećam tačno šta. Poslije ga je upitao: Koje mu**

---

¹ Ahmed: *El-Musned*, broj hadisa 11.430 i Albani u djelu *Es-Sahiha*.

² Et-Tirmizi u *Sunenu*, broj hadisa 2.577 i kaže da je hadis vjerodostojan. Hadis bilježi i Albani u djelu *Sahihul džami'*

³ Buhari, broj hadisa 3.800

drvo sliči? Nijedno drvo iz tvog kraja mu ne sliči. A da li si išao u Šam? Nisam - dogovorio je. Zatim je rekao. Sliči drvetu u Šamu koje se zove orah i ono raste na jednoj stabljiki koje se širi prema vrhu. Koliko je to stablo pri dnu? Kada bi neka mlada deva iz tvog stada krenula da ga obide, ostarila bi a ne bi uspjela u tome. Ima li u Džennetu grožđa? Ima - odgovorio je. Koliki je grozd? Koliko treba gavranu da leti mjesec dana bez prestanka. Kolika je onda boba od grožđa? Da li je nekada tvoj otac zaklao velikog jarca. Da. A zatim mu zgulio kožu i dao tvojoj majci da od nje napravi mješinu. Da - odgovorio je čovjek iz pustinje. Doista će ta jedna boba da nahrani mene i moju porodicu. Hoće - rekao je Poslanik, i ostalu tvoju rodbinu.¹

Neki mufesiri spominju da će biti i suhog i svježeg voća, kao što su kod nas smokva, breskva, šljiva, jer to se voće na ovom svijetu jede svježe i osušeno. **Džennetsko** voće bit će stalno prisutno i neće prestajati, niti biti ograničeno vremenskim periodima, jer u **Džennetu** nema ljeta niti zime. **Džennetska** klima je umjerena i uvijek lijepa i ugodna.

Džennetsko voće neće se dijeliti na slabo i dobro. Sve će biti lijepo i ukusno. Ono neće imati sjemenki ni košpica. Ibn Abas je rekao: *Džennetsko voće bit će veliko poput naših mješina i čupova. Bit će bjelje od mlijeka, slade od meda, mekše od putera i neće imati košpica.*² Ono će biti blizu i nadohvat ruke. Rekao je Uzvišeni: *Čiji će plodovi nadohvat ruke biti.*³ Stanovnici **Dženneta** ubirat će te plodove stojeći, sjedeći i ležeći, u kojem god položaju se budu nalazili.

---

¹ Ahmed u *Musnedu*, broj hadisa 17.313. Taberani bilježi sličan hadis u djelu *El-Kebir*, El-Evset i El-Bejheki. Ibn Hibani bilježi u svome *Sahihu a šejh Šuajb el-Arnaut* kaže da je hadis vjerodostojan.

² Ibnu'l Kajjim: *Hadi el-Ervah*, strana 126

³ Sura *El-Hakkah*, ajet 23

DŽENNETSKO SVJETLO – VRIJEME I KLIMA U NJEMU

UDžennetu nema Sunca ni Mjeseca. Nema vrućine ni hladnoće, nema zime ni ljeta, nema dana ni noći. Tamo je vječna svjetlost. Svjetlo džennetsko je od Allahova nura. Neki od uzoritih prethodnika govorili su da je ta svjetlost kao sunčeva svjetlost prije njegova izlaska. U Džennetu nema spavanja jer za tim neće biti potrebe. Život stanovnika Dženneta bit će smiren, spokojan i bezbrižan. Međutim, znaće dužinu noći spuštanjem zastora i zatvaranjem vrata, a dužinu dana podizanjem zastora i otvaranjem vrata. Ovo je spomenuo Ibnul-Dževzi.¹

Prenosi si se Buharijnim lancem prenosilaca od Ez-Zemila ibn Semaka da je čuo svoga oca kako je pričao: *Sreo sam Ibn Abasa u Medini nakon što je oslijepio i upitao ga: O Ibn Abase, kakva je zemlja u Džennetu? Uglačana i bijela od srebra, kao ogledalo. Kakva je svjetlost u Džennetu? Jesi li gledao onaj trenutak prije izlaska Sunca. Takva je svjetlost u Džennetu, s tim što u Džennetu nema sunca niti zime.*²

---

¹ El-Kurtubi: *Et-Tezkire*, strana 495

² El-Munziri: *Et-Tergib ve Terhib*, 4/292, broj hadisa 5.664. Hadis bilježi i Ibnu cbi Dunja s pouzdanim lancem prenosilaca.

Rekao je Ibn Tejmije: *U Džennetu nema Sunca ni Mjeseca, noći niti dana, ali znat će se jutro od večeri po svjetlosti koja će dopirati od strane Arša.*¹ Ona će biti kao deredže koje će dopirati od Allahova svjetla i obasjavati Džennet. Preko nje će se raspoznavati jutro od večeri. S obzirom da u Džennetu nema vrućine niti studeni, a nema ni ljeta ni zime to znači da je u njemu klima vječnog proljeća. Njegovi vjetrovi uvijek će biti blagi i prijatni. Kiša, kada padne, osvježit će i namirisati cito predio.

Oblaci će im donositi sve što budu htjeli i željeli od uživanja i prohtjeva. Muslim u *Sahihu* bilježi od Enes ibn Malika da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Doista u Džennetu ima pijaca koju će posjećivati svakog petka. Tada će puhnuti sjeverni vjetar. Osjetit će ga svojim licima i odjećom pa će im biti povećana ljepota i izgled. Njihove porodice će im govoriti: Doista su se vaš izled i ljepota povećali od posljednjeg sastanka, a oni će odgovoriti: Vaš izgled i ljepota su se takođe povećali nakon što smo vas zadnji put vidjeli.**² Rekao je Imam En-Nevevi: *Džennetski vjetar naziva se sjeverni zato što je to bio vjetar koji je donosio kišu, a Arapi su željno čekali oblake sa sjevera, od Šama.* U hadisima se spominje i drugo ime za taj vjetar: *Er-Rih el-Musire (onaj koji ostavlja trag, zato što ostavlja na njihovim licima od onog što nosi od mirisa džennetske zemlje i drugih ljepota).*³

Seid ibn el-Musejim spominje da se sreo sa Ebu Hurejrom koji mu je rekao: *Molim Allaha da se sretnemo na pijaci u Džennetu.* Pa je rekao Seid: *Zar ima pijaca u*

---

¹ Ibn Tejmije: *El-Fetava el-Kubra*, 5/83

² Muslim u *Sahihu*, 4/2.178, broj hadisa 2.833

³ En-Nevevi: *Šerhun*, 17/1.143.

Džennetu? Da, o tome me je obavijestio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme.¹

On spominje da će ih oblak prekriti na pijaci i na njih izliti miris koji nikad prije nisu osjetili. Pogledaj hamsinske vjetrove na ovome svijetu i koliko prašine koja u ljudske oči ide, dižu i pijesak koji se gomila po okolini. Doista će sjeverni vjetar u **Džennetu** dizati u lice **Džennetlija** misk i uljepšavati ih njim i puniti prostore **džennetske** divnim miskom i divnim mirisom.

---

¹ Hadis je dug. Bilježi ga Tirmizi u *Sunenu*, 7/265, broj hadisa 2.605. Ibn Hibani, Ibn Madže i drugi takođe ga bilježe. Tirmizi kaže da je hadis garib. Suvejd ibn Amir bilježi od El-Evzaia dio ovoga hadisa. El-Hafiz je rekao: Abdul Hamid je pisar El-Evzajjin i o njemu se razilaze stavovi učenjaka. Ostali prenosioci hadisa su pozudani. Ibn ebi Dunja bilježi ovaj hadis s lancem prenosilaca od Hikl ibn Zijada, pisara Evzajje čije je ime Muhammed, a neki kažu Abdullah, i on je pouzdan. Ovakav dodatak spominje El-Arnaut u djelu *Džamiul-Usul* 10/511.

KUĆE I DVORCI

UDžennetu će biti različitih građevina i od različitog materijala. Ogromna je razlika između ovo svjetske i džennetske gradnje. U Džennetu su šatori, sobe i dvorci. Dvorci su od bisera i dragog kamenja svih vrsta, od zlata i srebra. Drago kamenje je građevinski materijal u Džennetu. Šatori će biti na obalama rijeka, između bašči i drveća. Ebu Musa el-Ešari prenosi da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Vjernik će imati u Džennetu šator od udubljenog bisera čija dužina će biti 60 milja. U njemu će biti njegove žene. On će ih obilaziti a one se međusobno neće vidjeti.**¹

Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Ušao sam u Džennet i video zlatan dvorac. Upitao sam čiji je ovo dvorac? Rekli su jednog mladića iz plemena Kurejš, pa sam pomislio da sam ja taj mladić. Ipak sam upitao: A ko je taj mladić? Omer Ibn el - Hatab-odgovorili su mi.**²

Uzvišeni Stvoritelj može učiniti da sve građevine u Džennetu budu od različitih vrsta dragog kamenja. Naučnici

---

¹ Muslim: *Sahih*, broj hadisa 7.107

² Ahmed: *Musned*, 3/542, broj hadisa 1.790. Albani kaže da je hadis vjerodostojan.

su utvrdili postojanje planete koja je od čistog dijamanta i koja je veoma daleko od Zemlje. To ne treba da čudi jer je Allah Uzvišeni stvorio cijeli kosmos.

Dio nastambi u **Džennetu** su - sobe. Rekao je Uzvišeni: *A one koji se Gospodara svoga boje čekaju odaje, sve jedne iznad drugih sagradene, ispod kojih će rijeke teći, - obećanje je Allahovo, a Allah neće obećanje prekršiti.*¹

Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao je opisujući te odaje: **Doista u Džennetu postoje sobe čija se unutrašnjost vidi izvana, kao i spoljašnjost iznutra. Allah Uzvišeni pripremio ih je za one koji druge hrane, koji poste i naveče, kada drugi spavaju, namaz obavljaju.**²

Sve kuće u **Džennetu** napravljene su od dragog kamenja i plemenitih metala. Neke su sa prozirnim zidovima kroz koje se vidi spoljašnjost iznutra i unutrašnjost izvana. Kada čovjek uđe u takvu građevinu, zbog prozirnih zidova, osjećat će se kao da se nalazi usred svojih bašči i drvoreda. Svaki stanovnik imat će dvije bašće, kao što smo prije spomenuli i imat će mnogo lijepih građevina. Neki spominju bašču za stanovanje i bašču za porodicu i poslugu, kao što je slučaj sa osovjetskim vladarima. Drugi pojašnjavaju: jedna bašča je zato što se bojao svoga Gospodara, a druga zato što nije slijedio svoju strast na dunjaluku.³

Sve te zgrade bit će prostrte i opremljene. U njima će se nalaziti hurije i vječno mlada posluga. Čovjek može povećati

---

¹ Sura *Ez-Zumer*, ajet 20

² Ibn Hibān u *Sahīhu*, Poglavlje o dobrim djelima i dobročinstvu, naslov: Širenje selama i dijeljenje hrane drugima, 2/262, broj hadisa 509. Rekao je Šejh Šuaib el-Arnaut: *Lanac prenosilaca ovog hadisa je pouzdan i jak.* Tirmizi i Ahmed bilježi sličan hadis, a Albani ga smatra vjerodostojnim (sahih).

³ Vidi: *Tefsir El-Kurtubi*: Sura *Er-Rahman*

broj tih građevina u **Džennetu** učeći zikr i radeći dobra djela na ovom svijetu.

Od velikih učenjaka, kao što su Et-Taberi, El-Kurtubi i Ibn Kajim,¹ prenosi se da se **Džennet** izgrađuje zikrom. Kada god Allahov rob prestane činiti zikr meleki prestanu gradnju u **Džennetu**, pa im bude rečeno: *Zašto ste stali? A oni odgovaraju: Nemamo čime graditi (Nemamo materijala).*

Čovjek će, učeći zikr i čineći dobra djela, imati u **Džennetu** cijele gradove. Moći će da vidi kroz sve te građevine, od prve do posljednje, kao što će moći da vidi granicu svoga carstva (imetka u **Džennetu**) s mesta na kojem bude stajao. Neće mu biti potrebne osmatračnice niti uzvišenja da bi sve to sagledao.

Stanovnici **Dženneta** neće imati fizioloških potreba i neće sliniti. Neće im biti potrebni klozeti, kanalizaciona mreža, niti služba za komunalnu higijenu. Zato što je **Džennet** simbol čistoće i svježine, u njemu nema nikakve prljavštine ni neugodnosti.

---

¹ Vidi El-Kurtubi: *Et-Tezkireh*, strana 482 i Ibnul Kajim: *El-Vabil es-Sajjib*, strana 109

DŽENNETSKI MIRIS

Džennetski mirisi će se širiti i moći osjetiti s velike udaljenosti. Jedino će ga stanovnici **Dženneta** osjetiti. Vjernik će ga osjetiti na razdaljini do 1.000 godina. U nekim predajama spominju se razdaljine do 500, 100, 70 i 40 godina. U tim predajama nema kontradiktornosti jer će vjernik prema svojim djelima osjećati taj miris. Što god bude imao više dobrih djela s veću udaljenosti osjetiti će **džennetski miris**. Postoje dvije vrste **džennetskog** mirisa na ovom svijetu:

1. Miris koji se nalazi na ovom svijetu i koji osjećaju neki iskreni Allahovi robovi, pored ostalih stvorenja;
2. Miris koji se osjeća osjetilom mirisa, kao što se osjeća miris cvijeća, itd.

Stanovnici **Dženneta** osjećat će taj miris izdaljka baš kao i izbliza. Što se tiče ovog svijeta, Allah Uzvišeni daruje kome hoće od Svojih iskrenih robova, vjerovjesnika i poslanika da osjete taj poseban miris. Taj miris osjetio je ashab Enes ibn En-Nadr.¹ Enes Ibn Nadr je rekao tokom bitke na Uhudu: **Kako je samo lijep miris Dženneta, ja ga osjećam kako se širi ispod Uhuda, zatim se borio sve dok nije poginuo kao šehid. (Hadis bilježi Muslim)**

---

¹ Ibnul Kajjim: *Hadis el-Ervah*, str. 16

IZVORI I RIJEKE U DŽENNETU

Džennet ima velika mora, rijeke koje teku i divne izvore. Et-Tirmizi bilježi hadis sa vjerodostojnim lancem prenosilaca od Hakim ibn Muavije da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Doista u Džennetu ima more s medom, more s vinom, more s mlijekom i more s vodom, a poslije njih izviru rijeke.**¹ Džennetske rijeke izviru iz tih mora. Rekao je Allah Uzvišeni: *Zar je Džennet koji je obećan onima koji se Allaha boje - u kome su rijeke od vode neustajale, i rijeke od mlijeka nepromijenjena ukusa, i rijeke od vina, prijatna onima koji piju, i rijeke od meda procijedenog i gdje ima voća svakovrsnog i oprosta od Gospodara njihova - zar je to isto što i patnja koja čeka one koji će u vatri vječno boraviti, koji će se uzavrelom vodom pojiti, koja će im crijeva kidati!*²

Voda džennetska, kažu mufesiri, čista je, u njoj nema prljavštine. Ona ne mijenja okus i ne može se zamutiti. Mlijeko džennetsko ne izlazi iz utroba stoke, njegov okus se ne mijenja i ono se ne kvari. Džennetski med je čist bez ikakvih primjesa i ne izlazi iz utroba pčela. Džennetsko vino

---

¹ Vidi: Hadis je prije spomenut

² Sura Muhammed, ajet 15

ne prave ljudi, ono neće odnositi ljudsku pamet i neće uzrokovati glavobolju. Ono će biti ukusno i lijepo za one koji ga piju.¹

Džennetske rijeke teku bez korita. Tako mufesiri tumače riječi Uzvišenog: *Pored vode tekuće.*² Džennetske rijeke izviru na najuzvišenijim dijelovima Dženneta i teku prema nižim dijelovima, sve dok ne stignu do najnižih deredža u Džennetu. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme: Molite Allaha da vam podari Firdevsi džennet, jer to je centralni dio Dženneta i najuzvišeniji njegov dio. Iznad njega je Arš, prijestolje Allaha Milostivog i iz njega izviru džennetske rijeke.³

U vjerodostojnim hadisima spominju se rijeke: El-Kevser, Sejhan, Džeđhan, Nil, Eufrat i Barik. Od Ibn Abasa spominje se da u Džennetu ima rijeka El-Bejjidž. Osobenost tih rijeka je što će one teći po čistom misku, koji je zamjena za zemlju u Džennetu. Na njihovim obalama bit će biseri i dragi kamenje. Te rijeke teći će po želji stanovnika Dženneta, kako oni budu htjeli i gdje budu htjeli.

Što se tiče džennetskih vrela poznata su sljedeća: El-Kafur, Selsebil, Tesnim i druga vrela za koja samo Allah zna. Vjernici će u Džennetu razvoditi ta vrela kako budu htjeli po svojim kućama, baščama, palačama itd. To potvrđuju riječi Allaha Uzvišenog: *Sa izvora s kog će samo Allahovi štićenici piti, i koje će kuda hoće bez muke razvoditi.*⁴

---

¹ Vidi: Ibn Kesir: *Tefsir*, sura *Muhammed*

² Sura *El-Vakia*, ajet 31

³ Hadis je spomenut prije

⁴ Sura *El-Insan*, ajet 6

PROSTIRKA U DŽENNETU

Svaka deredža (stepen) u **Džennetu** imat će posebnu prostirku. Prostirka će biti prostrta po palačama, baščama, parkovima i šatorima. Stanovnici **Dženneta** sjedit će na prostirci od svile, brokata i kadife koja će biti protkana zlatom i srebrom.

Spominju se sljedeće vrste prostirki: lijepi čarobni čilimi, divani, jastuci s različitim uzglavlјima (za naslanjanje). Čarobni i prekrasni čilimi raznih boja bit će prostrti **Džennetlijama**. Bit će protkani i izvezeni s zlatom. Oni će imati prekrivače iznad divana i uzglavlja koja će biti od skupocjenc kadife. Recao je Allah Uzvišeni: *U Džennetu izvanrednom, u kome prazne besjede neće slušati. U njemu su izvori vode koje teku, u njemu su i divani skupocjeni, i pehari postavljeni i jastuci poredani, i čilimi rašireni.*¹

Zamisli, dragi brate, da uđeš u veliku, jednu od najopremljenijih sala u nekom modernom hotelu. Zar nećeš tu naći prostrte čilime, postavljene čaše, poredane fotelje i prostor osvježen lijepim i ugodnim mirisom? Kada takve ugodnosti i uživanja postoje na ovom prolaznom svijetu, koji

---

¹ Sura El-Gašije, ajeti 10-16

se ne može ni uporediti s **džennetskim** uživanjima, kakve li će tek biti **džennetske** sale, čilimi, fotelje, uzglavlja, naslonjači, svila i kadifa!?

Kur'ani kerim opisuje **džennetske** fotelje: *U njemu su i divani skupocijeni.* U suri *El-Vakia* Allah Uzvišeni kaže: *Na divanima izvezenim.* Mufesiri kažu: *Izvezenim* tj. ukrašeni zlatom i protkani dragim kamenjem. Kada Allahov rob poželi da sjedne ti divani će se spustiti, pa kada sjedne ponovo će se vratiti kao što su i bili.¹ Spominje se da će se podizati na visinu, kao što je visina između nebesa i Zemlje, od 500 godina udaljenosti. Neki učenjaci, tumačeći to, spominju da će divani biti na deredžama **džennetskim**, a razlika između dvije deredže je kao što je razlika između neba i Zemlje.²

To može značiti da će ti divani (sjedeljke) nositi one koji sjednu na njih gdje hoće, sve do vrhove njihovih deredža koje su zaradili u **Džennetu**.

U hadisu je spomenuto da je razlika između dvije deredže kao što je razlika između neba i Zemlje. Svi smo imali priliku vidjeti kako se lift s putnicima podiže na najviše spratove nebodera i visokih tornjeva, a Allah najbolje zna. To je ono što čovjeku naumpadne, a šta je tek sa onim što čovjek ne može ni zamisliti?

---

¹ Vidi: El-Kurtubi: *Tefsir*, sura *El-Vakia*

² Vidi: Et-Tirmizi;: *Sunen*, 7/253, hadis broj 2.595. On kaže da je hadis vjerodostojan (hasen - garib).

ODJEĆA STANOVNIKA DŽENNETA

Rekao je Allah Uzvišeni: *Oni će odijela od dibe¹ i kadife oblačiti.*² I rekao je Uzvišeni: *A odjeća će im svilena biti.*³ Svila je najbolja i najugodnija odjeća, bez sumnje. Na ovom svijetu svila je tanka i ugodna, ona je najbolja odjeća. Pa, šta da kažemo za **džennetsku** svilu. Odjeća stanovnika **Dženneta** je od svile biti u svim bojama. Najbolja boja je zelena, zato je i spomenuta u ajetu.

Što se tiče nakita, u **Džennetu** će biti: zlato, srebro i sve vrste dragog kamenja. Od tog nakita **Džennetlije** će imati: krune, ogrlice, prstenje i drugo, kako žene tako i muškarci. Ibn Ebi Dunja spominje, prenoseći od Atije ibn Kaba: *Allah ima meleke koji prave nakit stanovnicima Dženneta, otkako su stvorenici do Sudnjega dana.*⁴

Drveće u **Džennetu** davat će odjeću stanovnicima **Dženneta**. Od tog drveća je drvo tuba. Spominje se da je Ebu Hurejre rekao: *Kuća vjernika u Džennetu bit će od bisera, u njoj će biti 40 soba, a usred nje bit će drvo koje će praviti*

---

¹ Zlatom protkana teška svilena tkanina

² Sura *El-Kehf*, ajet 31

³ Sura *El-Hadždž*, ajet 23

⁴ Ibnu Ebi Šejbe: *Musannef*, 8/63, hadis broj 29.797.

ogrtače. On će sa njega uzimati po 70 ogrtača koji će biti ukrašeni biserom i dragim kamenjem.¹

Rekao je Ibn Abas: *U Džennetu ima drvo koje ima plod sličan šipku - naru. Kada Džennetlija zaželi drugu odjeću spustit će mu se s njegove grane i ponuditi 70 ogrtača različitih boja; zatim će se drvo vratiti i ispraviti kao što je i bilo.*²

Nemoj da pomisliš brate i sestro u islamu da će žena u **Džennetu** biti opterećena nošenjem 70 ogrtača i da će joj to smetati prilikom kretanja. Imam Ibnu Dževzi rekao je: *Ti ogrtači bit će joj lakši od njene kose.*³

Spominje se da je mudrost nošenja (oblačenja) 70 ogrtača u cilju povećanja udobnosti (uživanja). Pogled njenog muža bit će uprt u te ogrtače i on će ih nekada vidjeti u različitim bojama: zelenoj, žutoj, crvenoj, itd. Uvijek će je vidjeti lijepu i svježu. On će moći da vidi kroz te ogrtače i srž kosti njene potkoljenice, što je poseban ugodaj i uživanje za čovjeka, a Allah najbolje zna.

---

¹ Isto, 8/70, hadis broj 29.828. I rekao je: Prenosi ga i Ibn Ebi Dunja. Sličan hadis bilježi i El-Munziri u svome djelu *El-Tergib ve-Terhib*

² El-Munziri: *El-Tergib ve-Terhib*, 4/292, broj hadisa 5.664. Hadis bilježi i Ibn Ebi Dunja.

³ Ibnu Dževzi: *Bustanul vaizin i Rijadus Samā'in*, strana 135

HRANA, PIĆE I POSUĐE STANOVNIKA DŽENNETA

Kada Džennetlije uđu u Džennet okupat će se vodom sa izvora koji se nalazi odmah pored vrata Dženneta, zatim će se napiti sa drugog izvora i na njihovim tijelima ukazat će se znaci užitka. Oni će nakon toga ući u Džennet bez odjeće, goli, i biti će obućeni sa drveta tuba. Allah Uzvišeni ugostit će ih kao što najbolji domaćin dočekuje svoje goste spremajući im meso. **Džennetlijama** će biti ponuđeno meso vola koji se hranio u Džennetu i riba iz Dženneta.

Sedamdeset hiljada ljudi koji će ući u Džennet bez polaganja računa prvo će jesti riblju džigericu (od riba) iz Dženneta. Od tog mesa bit će im spravljen umak, a hljeb će im biti kao zemlja. Od Ebi Seida el-Hudrija, r.a, se prenosi da je Resul, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: **Zemlja će biti na Sudnjem danu jedan hljeb za stanovnike Dženneta. Allah Uzvišeni će je okretati u svojoj ruci kao što neko od vas okreće svoj hljeb na putovanju.**¹ To je prva hrana koju će jesti.

---

¹ Buhari: *Sahih*, hadis broj 6.373

Što se tiče ostale hrane i pića to su razne vrste mesa, plodova i voća. Od mesa koje će biti u **Džennetu** u predajama su spomenuti: meso vola, ovce, deve, ribe, meso raznih ptica i životinja koje su stvorene u **Džennetu** i koje su se hranile u njemu. Kakav li će okus imati u odnosu na meso ovojsvjetskih životinja, koje su stvorene od zemlje i koje su se hranile na Zemlji!?

Kakav će im izgled biti? Spominje su da su ptice u **Džennetu** kao deve, a kolike li su tek deve i volovi?

Kao hrana u **Džennetu** spominju se i različite vrste plodova i voća kao što su: šipci, hurine i brojno drugo voće koje teško i pobrojati. Rekao je Allah Uzvišeni: *A one koji veruju i dobra djela čine obraduj džennetskim baščama kroz koje će rijeke teći; svaki put kada im se iz njih da kakav plod oni će reći: Ovo smo i prije jeli, a bit će im davani samo njima slični.*¹ Mufesiri su se razišli u tumačenju ovog ajeta. Najljepše što sam pročitao u vezi s tim je: *Nemoguće je da izgled džennetskog voća bude kao izgled ovodunjalučkog, jer nema voća ravnog džennetskog, baš kao što ljudi na ovom svijetu nisu probali sve vrste voća na dunjaluku da bi mogli reći: Ovo smo i prije dobili. Određena područja imaju voće koje na drugom području ne raste. Zato nije moguće da stanovnici Dženneta kada god vide neko voće kazu: Ovo sliči voću s dunjaluka i mi smo ovo već imali i da tako zauvijek bude.*

Ovim se želi reći da je voće kojim su bili počašćeni prije slično ovom novom po izgledu i okusu. Na ovom svijetu stalno govorimo: najukusniji zalogaj. Kada probamo neko voće govorimo: Ovo je slano, ovo je gorko, ovo kiselo, a što se tiče **džennetskog** voća Hasan el-Basri je rekao: *Sve je najbolje i među njim nema slabog.*

---

¹ Sura El-Bekare, ajet 25

Skupina ashaba među kojim su Ibn Mesud i Ibn Abas protumačili su značenje riječi Uzvišenog: *A bit će im davani samo njima slični.*¹ To jest, slični će biti u boji i izgledu. Voćka koja je ustrgnuta bit će prije slična onoj koja je ustrgnuta poslije, ali okus će se razlikovati. **Džennetska** posluga će im donositi če im jednu vrstu voća i oni će ga jesti, zatim će im donositi slično voće i oni će im govoriti: *To ste nam maloprije donosili, a oni će im odgovoriti: Boja je ista, ali je okus različit.*²

Stanovnici **Dženneta** imat će piće od vina, mlijeka, meda, vode, zendžebila i kjafura. Ovo piće će biti toplo i hladno. Ono će se točiti u čašama različite veličine. Neće im se ogaditi pa da ga prolijevaju, niti će im ga nedostajati. Rekao je Allah Uzvišeni: *Čiju će veličinu prema željama njihovim odrediti.*³

Džennetlije neće jesti zbog gladi niti piti zbog žeđi, oni će jesti i piti radi uživanja i naslađivanja. Poznato je, na ovom svijetu, da stvar što je starija postaje lošija i ružnija. Međutim, što se pak tiče **Dženneta**, s godinama će u njemu sve postajati ljepše i privlačnije. Hurije, žene, muškarci svakim danom bit će ljepši kao i hrana, voće i plodovi bit će ljepši i ukusniji.

Džennetlije će jesti iz različitog zlatnog posuđa kao što su ovdje, na ovom svijetu, različite: čaše, pehari, ibrici, tanjiri, zdjele itd.

---

¹ Isto

² Ibnu Kajim: *Hadi el-Ervah*, poglavljje broj 45, strana 123-126

³ Sura *Ed-Dehr*, ajet 16

KAKO ĆE SE POSJEĆIVATI I KOJIM SREDSTVIMA PRIJEVOZA ĆE SE KORISTITI?

Spominje se da će **Džennetlije** imati kamile i konje osedlane zlatnim i srebrenim sedlima. U hadisima se spominje da će fotelje (divani) na kojima budu sjedili biti pokretne i da će **Džennetlije** njima moći da se približe jedni drugima kako bi pričali i razgovarali.

Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, je rekao: **U Džennetu ima drvo. S njegovog vrha izlazit će ogrtači za Džennetlije, a iz njegova podnožja jahalice (konji) zlatom osedlane čije će uzde dragim kamenjem biti ukrašene. Oni neće mokriti niti nuždu vršiti, imat će krila, korak će im biti koliko pogled dopire. Džennetlije će ih jahati i putovati na njima gdje hoće.¹**

Stanovnici **Dženneta** će se međusobno posjećivati. Oni će moći da posjećuju:

1. Svoga Gospodara, Allaha Uzvišenog, i to će im biti najbolja posjeta.

Oni će gledati Njegovo Uzvišeno lice i slušati Njegov Uzvišeni govor. Rekao je Allah Uzvišeni: **One koji čine**

---

¹ El-Munziri: *Et-Tergib ve-Terhib*, 4/317, broj hadisa 5.735

*dobra djela čeka nagrada i više od toga.*¹ Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, protumačio je ajete i rekao da se to odnosi na gledanje u Allahovo lice plemenito.² Vjernici će posjećivati Allaha Uzvišenog svakog petka i to je jedna od posebnih **džennetskih** nagrada. Bit će vjernika koji će svakog jutra i večeri posjećivati Allaha Uzvišenog, a to su oni s najvećim deredžama - stepenima.

2. Posjeta pijaci.

Džennet ima pijacu na koju će **Džennetlije** ići svakog petka. Ovaj dan će se određivati kao što se i na dunjaluku određuju dani. Na toj pijaci nema kupovine niti prodaje, ali vjernik će tu uzimati što god bude poželio, kao dar od Allaha Uzvišenog. Kada se **Džennetlije** iz nižih deredža sretnu s onim iz viših, pa kada se zadive njihovom odjećom, u tom trenutku dobivat će ljepšu od te jer u **Džennetu** niko neće biti žalostan niti tužan. Vjernik će vidjeti svoga Gospodara svakog petka kada bude pijaca. Svi stanovnici **Dženneta** gledat će u svoga Gospodara kao što se vidi Mjesec kada je pun.³

3. Međusobne posjete.

Vjernici će se međusobno posjećivati. Allah Uzvišeni je rekao: *Oni će kao braća na divanima jedni prema drugima sjediti.*⁴ **Džennetlije** će se prisjećati svojih doživljaja s dunjaluka. Oni će gledati u stanovnike Džehennema kako gore u vatri pa će se zahvaljivati Allahu što ih je spasio od vatre.⁵

---

¹ Sura *Junus*, ajet 26

² Muslim: *Sahih*, 3/15, 403-404

³ Muslim: *Sahih*, 3/16-405

⁴ Sura *El-Hidžr*, ajet 47

⁵ Vidi: Ibn Kesir: *Tefsir*, sura *Es-Safat*, ajeti 50 i 55

ŠTA ĆE SLUŠATI?¹

1. *Stanovnici Dženneta slušat će govor svoga Gospodara koji će im govoriti, a oni slušati ono što je najljepše i najvrednije.*

2. *Slušat će pjesme hurija.*

Rekao je Allah Uzvišeni: *Oni koji su vjerovali i dobra djela činili u džennetskom perivoju će se veseliti.²* Neki komentatori Kur'ana tumače ove riječi kao uživanje i slušanje. U hadisu se spominje: **Doista u Džennetu ima skup gdje će hurije pjevati. Ljudi nisu ništa tako čuli. One će pjevati svojim muževima i pjevat će na obalama rijeka.**

3. *Slušat će zvukove melodije iz drveća.*

Spominje se da je neki čovjek iz plemena Kurejš upitao Ibn Šihaba: -«Da li u Džennetu ima pjesama, jer ja volim pjesme? Svakako da ima –odgovorio je.» U Džennetu ima drvo na

---

¹ Vidi opširnije Ibnul Kajjim: *Hadi el-Ervah*, poglavlje broj 57, zatim *Tefsir el-Kurtubi*, sura *Er-Rum*, ajet 15. Ono što sam spomenuo u ovom poglavljiju od predaja nisam našao za njih vjerodostojne potvrde u izvornim knjigama. Spomenuo sam ih radi što većeg podsticanja za Džennetom.

² Sura *Er-Rum*, ajet 15

kojem će rasti biseri i drago kamenje, a ispod njega će biti bajne djevojke oblih grudi koje će pjevati. Mi smo sretne i bezbrižne i mi smo vječne i nećemo umrijeti. To drvo popratit će te glasove divnom melodijom tako da se neće znati da li je ljepša ta melodija ili glasovi hurija ispod njih.

4. Imam El-Evzai je rekao: *Stanovnici Dženneta će slušati Israfila kako veliča Allaha sa glasom od kojeg ljudsko uho ljepšeg nije čulo.*

5. *U nekim predajama spominje se da će se Davudu, a.s., napraviti uzdignuti mimber u Džennetu s kojeg će on Allaha veličati i uzdizati divnim i umiljatim glasom.*

6. *Džennetlije će slušati glasove meleka.*

Abdullah ibn Mubarek prenosi od Malika ibn Enesa da je rekao: **Kada bude Sudnji dan jedan glasnik će pozvati: Gdje su oni koji su čuvali svoj sluh i svoje duše od mjesta zabave i šejtanske muzike. Uvedite ih u mirisne džennetske perivoje. Zatim će biti rečeno melekima: Dajte im neka poslušaju slavu i hvalu Allahu Uzvišenom.¹**

---

¹ N'ujm ibn Hamad: *Zuhd*, strana 12. Sličnu predaju bilježi Ed-Dejlemi u *Džamiu 'el-hadis vel-merasil*, 1/339, broj 2.481.

UŽIVANJE BEZ KRAJA

Cijenjeni brate dođi da zajedno uživamo u okrilju ovih ajeta i da svoju pažnju i misao usmjerimo na te harfove i riječi koje će nam otkriti kakvo blago se tamo krije. Rekao je Allah Uzvišeni: *Oni će biti služeni iz posuda i čaša od zlata, u njemu će biti sve što duše zaželete i čime se oči naslađuju, i u njemu ćete vječno boraviti.*¹

Bogataš će vjerovatno proći pored tih ajeta ne obraćajući pažnju na njih, vjerujući da mu je to Uzvišeni Allah podario na ovom svijetu. Međutim, da je on malo bolje pronikao u njihovo značenje shvatio bi da je njegovo uživanje i naslađivanje pomiješano s mnogo neprilika i gorčine. Čim mu se požuda za nečim zasiti on više ne može da uživa u tome. Tu postoji takođe i druge smetnje koje prate čovjeka na ovom svijetu kao što su: razne brige i problemi materijalne i psihičke prirode i on ne može imati stalno sve što mu duša želi i za čim mu oko čezne tokom cijelog svog života, pa makar bio potpuno zdrav i makar imao ogroman imetak poput Karuna.

Svako uživanje na ovom svijetu ima svoju granicu zadovoljenja - sitosti, nakon koje je svako ustrajavanje u tom uživanju štetno i beskorisno. Kada bi nekom izgladnjelom čovjeku dali razne vrste hrane on bi pojeo samo onoliko koliko

---

¹ Sura *Ez-Zuhraf*, ajet 71

bi ga zasitilo. On ne bi mogao pojesti više i pored želje za hranom i mnoštva specijaliteta koji su pred njim. Znači, on može uživati u nečemu samo do određene granice. Isto tako, kada bi se ponudilo osobi koja voli putovanje da oputuje na najljepše mjesto na ovom svijetu u trenutku kada se on umoran i iscrpljen vraća sa nekog teškog putovanja, makar i želio da ide na to putovanje, ne bi mogao.

Ovakav slučaj je i s onim koji ima strast za novcem. On će dostići određeni iznos koji će koristiti za svoje potrebe i želje, nakon čega će se taj novac pretvoriti u dugačke, basnoslovne cifre i brojeve. Isti slučaj je i sa ženama i svim strastima i željama. Sve te želje i strasti imaju svoju granicu nakon koje čovjek nema posebne koristi, naprotiv svako povećanje može da mu se vrati negativno po njegovo bogatstvo i zdravlje na ovom i budućem svijetu.¹ On više neće moći nastaviti da uživa u svojoj strasti i požudi jer želja za nečim u početku je najjača, a nakon što se to proba i iskusi želja vremenom slabi i može potpuno da iščezne.

Sigurno si vidio da prilikom nekih proslava i gozbi ima mnogo raznovrsne hrane i specijaliteta, na čiji se spomen inače cijedi pljuvačka u ustima ljudi. Uzimaš od svih specijaliteta u svoj tanjur pomalo misleći da ćeš sve to pojести, međutim, vcoma brzo tvoja potreba za hranom se zadovolji i ne samo to, ti osjećaš prezasićenost. Čak možeš imati i problema sa stomakom. To ti može poremetiti i spavanje tako da se prevrćeš u postelji po ciklu noć zbog posljedica svoje požude (strasti). Međutim, u **Džennetu** čovjek će imati sve što mu duša bude poželjela i u čemu oko bude uživalo stalno i zauvijek.

---

¹ Svako preterivanje u uživanjima, makar bila u osnovi i dozvoljena izlaže čovjeka dužem polaganju računa na Sudnjem danu. Siromašni će tada preteći bogataše 500 godina, kao što se spominje u hadisu a koji bilježi Albani u *Sahihul Džami'* broj 8.076. Zauzetost dozvoljenim (mubah) stvarima smanjuje deredže stepene vjerniku u **Džennetu**. Ovo spominje šejh Ibn Tejmije u svom djelu *Tibul Kulub*, strana 283. Pa, zar ima veće štete od toga???

Kada mu se ponudi trpeza s raznovrsnom hranom on će osjećati slast i uživanje od početka do kraja jela, pa i kad mu se ponude i druge vrste hrane on će moći da ih slasno jede i uživa u njima, kao da prije nije ništa jeo. On neće osjećati prezasićenost niti pretrpanost. Neće imati mučninu u stomaku koja bi mu pokvarila užitak. Tako će biti i sa svim ostalim uživanjima i blagodatima koje će vječno trajati.

Ono što povećava te blagodati jeste da će čovjek u **Džennetu** imati odmah, u istom trenutku, sve što poželi i pomisli i to će mu se ostvariti. Uživanje na ovom svijetu razlikuje se od uživanja na budućem svijetu na više načina:

1. Želja i strast za nečim u **Džennetu** neće se prekidati kao što se prekida nakon zasićenja na ovom svijetu.

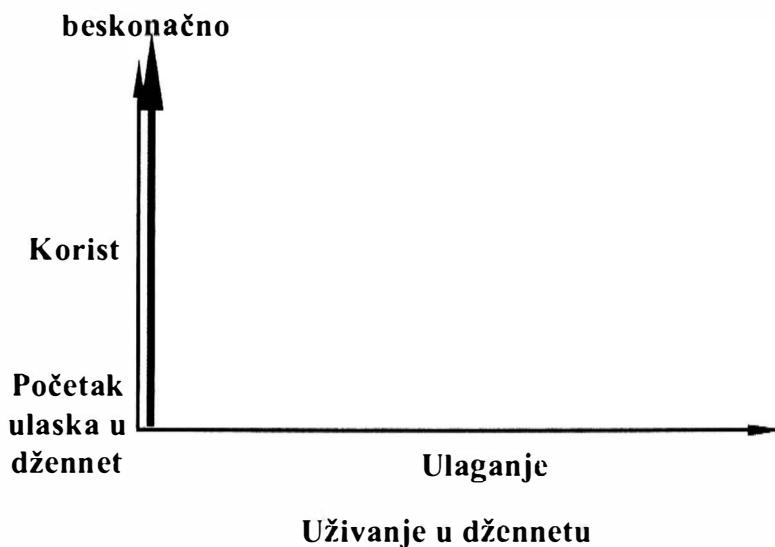
2. Jačina želje i strasti uvijek će biti ista, od početka do kraja, s mogućnošću ponavljanja i obnavljanja svega toga, za razliku od uživanja na ovom svijetu gdje su strasti i želja na početku jaki i snažni, a poslije sve slabiji i slabiji.

3. Sve želje u **Džennetu** moći će se ostvariti za razliku od ovosvjetskih želja.

4. Korištenjem **džennetskih** uživanja i blagodati neće biti nikakvih obaveza niti štete, ni sa koje strane, za razliku od ovog svijeta gdje moraš za sve svoje želje ulagati trud i imetak i gdje uvijek može biti štete po zdravlje i imetak.

Možemo da vidimo jasnu razliku između ovosvjetkog uživanja i **džennetskog** otprilike preko sljedećih skica.

REZULTATI INVESTIRANJA

Znaj da je cilj osovjetskog uživanja da se okoristiš njime. Cilj uživanja u bračnom životu je produženje potomstva i čuvanje zdravlja. Cilj uživanja u hrani i piću je zadovoljenje tjelesnih potreba i zdravlja. Ukoliko čovjek ne bi osjećao slast i uživanje u hrani i bračnom životu, onda to ne bi ni praktikovao i tako bi doveo u pitanje svoj život i opstanak na zemlji.

Rekao je imam Ibnu Dževzi, Allah mu se smilovao: *Sve te stvari stvorene su da bi pomogle čovjeku kako bi prošao kroz osovjetske etape i nisu stvorene radi samog uživanja. Uživanje je dato u njima kao varka, s ciljem da se od tih stvari ostvari korist.*¹ **Džennetsko** uživanje pravo je i istinsko uživanje. To je uživanje radi uživanja i ono je podareno isključivo s tim ciljem. Zbog svega, toga molimo Allaha da nam podari to uživanje!

Rekao je Allah Uzvišeni: *Dobri će, zaista, u nasladama boraviti, s divana gledati.*² Riječ «*naslade*» ovdje ima široko značenje. To je općenito naslađivanje i uživanje koje nema kraja. Uživanje koje će se stalno ponavljati tokom kojeg će vjemik osjećati ljepotu svim svojim osjetilima, zato što ih je čuvao na ovom svijetu.

Vidi riječi Uzvišenog: *I voćem koje će sami birati i mesom pticijim kakvo budu željeli.*³ Doista je uživanje u kušanju ukusne hrane jedan od najljepših užitaka, zato Kur'an to naglašava na više mjesta i na različite načine, kako bi usmjerio pažnju vjernika na to. Kako li je samo divno uživanje da čovjek sjedne za sto (trpezu) na kojoj se nalaze najljepša jela i pića i da zna, ma koliko jeo i pio, da to neće utjecati na njegovo zdravlje, niti će se udebljati od toga!?

Uživanje u pogledu takođe je velika blagodat, ništa manja od prethodne. Rekao je Allah Uzvišeni: *Oni će sa*

¹ Ibnu Dževzi: *Sajdul Hatir*, 75 poglavje, strana 127

² Sura *El-Mutaffîfin*, ajeti 22 i 23

³ Sura *El-Vakia*, ajeti 20 i 21

divana gledati.¹ Te riječi ukazuju slušatelju na duševnu i tjelesnu čistoću i bezbrižnost stanovnika **Dženneta**. Oni neće biti zauzeti ničim što bi remetilo njihovo uživanje prilikom gledanja i posmatranja. Nema više naprezanja ni rada da bi se došlo do opskrbe, niti briga. Stanovnici **Dženneta** bit će u vječnom uživanju. Neće imati nikakvih obaveza ni poslova i neće imati potrebe za tim. Jedino će biti zauzeti uživanjem i bit će im dozvoljeno da gledaju u sve, bez ograničenja.

Jučer su bili u zatvoru dunjaluka gdje su imali granice i zabrane. Allah Uzvišeni rekao je: *Reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim, to im je bolje jer, Allah, uistinu, zna ono što oni rade.*² Pogled na ovom svijetu može čovjeka obradovati i rastužiti. Čovjek može biti prisiljen da gleda nešto ružno i odvratno, kao i zla od kojih ga jeza podilazi. Međutim, u **Dženetu** će moći da gleda kako hoće i šta hoće. Gdje god ode vidjet će samo ono što će ga radovati i veseliti. Tamo neće imati obavezu da obara pogled.

Allah Uzvišeni povećao mu je uživanje dozvolivši da gleda gdje hoće po Allahovom carstvu. Moći će da gleda s kraja na kraj. Neće mu biti potrebno da se penje na kule i visoke tornjeve, niti da upotrebljava durbin, iako će imati u svom posjedu više nego što je cijela zemaljska kugla. Jer, najmanji posjed koji će biti u **Džennetu** bit će deset puta veći od ovog svijeta.³

Od blagodati gledanja u **Džennetu** je i to, što smo spomenuli u poglavlju *Odjeca stanovnika Dženneta*, da će Allahov rob gledati u svoje žene. Njegov pogled će prolaziti kroz 70 ogrtača. On će gledati u svoju ženu kako mu dolazi u jednim ogrtačima, a odlazi u drugim. Moći će vidjeti srž u

---

¹ Sura *El-Mutaffiñ*, ajet 23

² Sura *En-Nur*, ajet 30

³ Vidi Muslim: *Sahih*, poglavlj o lmanu, 1/173, broj hadisa 186

njenim kostima, ako to bude htio. Ovdje se jasno vidi koliku snagu vida će vjernik imati u **Džennetu**. Ta fantastična sposobnost omogućavat će mu da vidi milione milja daleko, baš kao što vidi i gleda stvari koje su mu u blizini. Allah će mu podariti tu blagodat koju će čovjek koristiti, pa neka je uzvišen Allah, Stvoritelj Veliki!

Najbolji pogled i najveće uživanje u **Džennetu** svakako će biti gledanje u lice Allaha Uzvišenog. **Molimo Allaha Uzvišenog da nas time počasti.**

Raznolike će biti i blagodati slušanja. **Džennetlije** neće slušati užasne krikove, niti žalopijke, niti strašne glasove koji lede srca. Svi glasovi koje će slušati bit će smireni i umilni, što je opširno pojašnjeno u poglavlju *Šta će slušati u Džennetu?* Nemoj pitati dragi brate o **džennetskom** cvijeću i divnim mirisima, o žuborima rijeka, miomirisima ambera i miska, **džennetskom** piću koje miriše na misk, o **džennetskom** voću čiji će miris čovjek osjećati i u njemu uživati prije nego što ga počne jesti, a iznad svega toga su **džennetski** vjetrovi koji će puhati i donositi prijatni miris **Džennetlijama**. Sama tijela **Džennetlija** mirisat će veoma lijepo, jer neće biti neugodnih mirisa, znoja i fekalija.

Vjernik će u **Džennetu**, naročito kada bude sa svojim ženama, osjetiti posebnosti svoga čula dodira. Zbog mnoštva susrcta na ovom svijetu osjetljivost tog čula oslabi, tako da se ne može osjetiti osim s novim susretom. Zato su prvi dani u braku najslađi.

Uživanje stanovnika u **Džennetu** stalno će se obnavljati. Vjernik će svaki dan doživljavati susret sa svojom suprugom kao susret prve bračne noći, a i ona sa njim. Dani u **Džennetu** bit će ispunjeni takvim uživanjima koja će biti stalna i neprekidna. Pored svih tih blagodati i uživanja **Džennetlije** će imati duševno i tjelesno zadovoljstvo i smirenost što upotpunjuje užitak u blagodatima.

DUŠEVNO ZADOVOLJSTVO STANOVNika DŽENNeta

Da je u **Džennetu** samo čisto življenje, neopterećeno žalostima i brigama, bilo bi dovoljno. Doista, kada bi nam Allah Uzvišeni dodijelio suhu i golu pustinju i u njoj osigurao ono što nam je nužno za naše osnovne potrebe, podarivši nam duhovnu sreću, smirenost i zaštitu od nezgoda i nesreća, to bi bilo dovoljno. Pa šta da kažemo za **džennetske bašče**, perivoje i aleje u kojima će vjernici uživati za takve blagodati koje ne mogu ni zamisliti na ovom svijetu!? **Džennetske** blagodati neće biti prekidane brigama i tugom niti naporima i bolestima.

Džennetlije neće strahovati za svoju budućnost niti od onog što će vrijeme donijeti. Oni se neće bojati za svoj životni standard i neće se plašiti siromaštva. Tamo nema dosade i mrzovolje. Svakim danom njihovi životi, izgledi i njihove **džennetske bašče** postajat će ljepše i bolje. U **Džennetu** neće biti zavisti, mržnje, varanja ni klevetanja.

Rekao je Allah Uzvišeni: *I Mi ćemo zlobu iz grudi njihovih istisnuti, oni će kao braća na divanima, jedni prema drugima, sjediti, tu ih umor neće doticati, oni odatle nikada neće izvedeni biti.*¹ U **Džennetu** neće biti bolesti i epidemija. Neće se strahovati od virusa ni mikroba. **Džennetlije** će uvijek

---

¹ Sura *El-Hidžr*, ajeti 47 i 48

biti zdravi, stalno vitalni i aktivni. Oni neće biti bolesni niti će stariti. To je čisto i potpuno uživanje u stalnom, smirenom i divnom životu.

Džennetlije neće imati obaveza, i tamo neće biti ibadeta. Allah Uzvišeni će im podariti da ga hvale, slave i veličaju na takav način kao što svojim plućima dišu.¹ Oni će uživati u viđenju i gledanju Milostivog Gospodara. On Uzvišeni na njih će spuštati Svoju milost, blagodati i poklone svaki dan.

Pa gdje su investitori?

Gdje su oni koji hoće da investiraju, da ulože svoj kapital? Ja ih pozivam da zajedno krenemo u najbolju investiciju, najbolje ulaganje i najbolju zaradu, pozivam ih na vječno uživanje u blagodatima bez kraja.

Na kraju, **poštovani brate**, ovo bi bili rezultati te investicije i tog ulaganja. To je **Džennet**, do kojeg danas ne može doći ni tvoja mašta, a tvoja pamet ne može zamisliti tu neizmjernu ljepotu koja je iznad ljudskog poimanja.

Molimo Allaha Uzvišenog, Gospodara velikog prijestolja (Arša) da nas učini da budemo od onih koji samo Njega obožavaju, pa se spase, koji samo Njemu pokornost iskazuju i pobijede, koji samo Njemu robuju pa da ih On zavoli i Sebi približi. Uzvišeni Gospodaru, učini nas da budemo od onih koji slušaju tvoje riječi i ono najljepše iz njih slijede.

I naša posljednja dova je:

Hvala Allahu Gospodaru svih svjetova.

---

¹ Vidi: Muslim: *Sahih*, 4/19, broj hadisa 2.181

SADŽRAJ

	strana
Recenzija Dr. Zuhdije Adilovića	3
Recenzija Šejha Ebu Bekra el-Džezairija	5
Uvod	6
Rezultati investicije	13
Mjesto zarade	15
Put do Dženneta	16
Blago onom ko uspije	18
Vrata koja će se za tebe otvarati	20
<i>Širina džennetskih vrata .....</i>	<i>22</i>
<i>Razdaljina među vratima.....</i>	<i>24</i>
Stepeni - deredže u Džennetu	25
<i>Najuzvišeniji stepeni - deredže i njihovi stanovnici ....</i>	<i>27</i>
Opći prikaz džennetskih bedema	30
Hurije (džennetske ljepotice) i vječno mlada posluga	33
<i>Oni očekuju tvoj dolazak .....</i>	<i>35</i>
Vrste džennetskih bašči	36
Površinski sloj Dženneta	40
Drveće i plodovi u Džennetu	41

Džennetsko svjetlo - vrijeme i klima u njemu	45
Kuće i dvorci	48
Džennetski miris	51
Izvori i rijeke u Džennetu	52
Prostirka u Džennetu	54
Odjeća stanovnika Dženneta	56
Hrana, piće i posuđe stanovnika Dženneta	58
Kako će se posjećivati i kojim sredstvima prijevoza će se koristiti	61
Šta će slušati	63
Uživanje bez kraja	65
Duševno zadovoljstvo stanovnika Dženneta	72